

ԱԶՏԱԳ

ՈՐԱԹԵՐԹ

AZTAG QUOTIDIEN POLITIQUE ET LITTÉRAIRE

أزتاك جريدة يومية سياسية وأدبية - الدورية للسلطة، إيثا درويشتيان

1500 Լ.Ո. 73ԴԴ-ՏԱՐԻ, ԹԻՒ 70 (20234) ՀԻՆԳՇԱՐԹԻ, 3 ՅՈՒՆԻՍ 1999 10 ԷՁ

ՆԱԽԱՐԱՐԱՅ ԽՈՐՀՈՐԴԻ ՆՇԱՆԱԿԵՅ
ՏԵՂԵԿԱՆՈՒԹԵԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ՄԱՐԿԻՆԻ
ԱՆԳԱՆՆԵՐԸ

ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԻՒՆԸ ԺԵԶԶԻՆԻ ՄԱՍԻՆ ՈՐՈՇՈՒՄ ՉՏՈՒԱԻ

Նախարարաց խորհուրդը երեկ կեսօրէ ետք ժամը 5:15ին գումարեց իր ընթացիկ ժողովը, գլխավորութեամբ նախագահ ԿՕՐ. Լախուրի եւ ներկայութեամբ վարչապետ Հրաի:

Ժողովին աւարտէն ետք, տեղեկատուութեան նախարար Անուար Խալիլ յայտարարեց, որ Հա-րաի եւ մասնաւորաբար Ժեյլիին իրավիճակին քննարկումէն ետք, ժողովը անցած է իր օրա-կարգին եւ վաւերացուցած անոր կէտերը: Որոշումներուն մէջ մասնաւորաբար ուշագրաւ էին դատական իշխանութիւնը բարեկարգելու մի-տող որոշումները:

Նախարարաց խորհուրդը ապա նշանակեց տեղեկատուութեան ազգային մարմինի հինգ անդամները՝ Իմատ Թըրք, տոքթ. Իլիաս Հաժ. Հասան Համատէ, Թարէք Թարշէլի եւ Ղալի Հատուտ:

Թղթակիցներու հարցումներուն պատասխա-նելով, նախարար Խալիլ յայտարարեց, որ ժողովը հանգամանօրէն քննարկած է Ժեյլիին իրա-վիճակը, սակայն որոշում չէ տուած՝ սպասելով լաիտեան ուժերու հեռացման տարողութեան եւ մանրամասնութիւններուն:

ՊԱՂԵՍՏԻՆՑԻՆԵՐՈՒՆ «ԶԱՅՐՈՅԹԻ ՕՐ»Ը՝ ԱՅՍՕՐ

ՌԱՄԱԼԼԱ, 2 (ՌՈՅԹԸՐԶ).- Պաղեստինցի պաշ-տօնատարներ Զորքը բաժնի օր լայտարարեցին, որ Իսրայէլը պատասխանատու պիտի նկատեն, եթէ իրենց ծրագրած իրադրոյցները վայրագ արարք-ներու վերածուին:

Պաղեստինցիները ճիշդակամ բնակեցման վայ-րերուն դէմ իրադրոյցները պիտի կազմակերպեն Հինգշաբթի օր (աւսօր): Պաղեստինցի պաշտօնա-տարներ «Զայրոյթի Օր» նուշակեցին Հինգշաբթին: Պաղեստինցի իշխանութեան տեղեկատուու-թեան նախարար Շաւեր Ապտ Ռապիո ըսաւ, որ պաղեստինցիները կ'ազդեցնեն իրադրոյց պա-նել: Եթէ հակառակը պատահի, Իսրայէլի բանակը, կառավարութիւնը ու բնակեցման վայրերու ճիշդ-ները պատասխանատու պիտի նկատուին:

ԱՆԵՐԻԱ ԵՒ ՅՈՐԴԱՆԱՆ ԿՈՉ ԿՈՒՂԴԵՆ ՎԵՐԱՇԽՈՒԺԱՅՆԵԼՈՒ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ ԳՈՐԾԸՆԹԱՅԸ

Այճերիա եւ Յորդանան կող ուղղեցին Միջին Արեւել-քի խաղաղութեան գործընթացին վերաշխուժացման էհուտ Պարաքի վարչապետ ընտրութեան յոյսին տակ:

Յորդանանի Ապտալա թագաւորին եւ Այճերիոյ նա-խագահ Ապտէլազիզ Պուժաֆիլիքայի միջեւ տեսակցու-թեան աւարտին հրապարակուած միացեալ յայտարա-րութիւնը կը նշէր, որ երկու ղեկավարները կը պահան-ջեն, որ խաղաղութեան գործընթացը վերականգնի եւ յաւաքիստացի մէջ դրուի՝ չըջանին մէջ արդար եւ կայուն խաղաղութիւն մը հաստատելու համար:

Ապտալա թագաւոր Երեքշաբթի երեկոյեան աւար-տեց Այճերիա երկօրեայ պաշտօնական այցելութիւն մը, որուն ընթացքին երեք անգամ տեսակցութիւն ունեցաւ Պուժաֆիլիքայի հետ: Անոնք քննարկած են երկկողմանի գործակցութեան թափ տալու կարելիութիւններն ու Միջին Արեւելքի խաղաղութեան գործընթացը, հաղորդեց Այճերիոյ պաշտօնական լրատու գործակալութիւնը:

Աւարտելէ ետք Այճերիա այցելութիւնը, Ապտալա թագաւոր թունուզ ուղղուեցաւ, տեսակցութիւն ունե-նալու համար նախագահ Զէյնէլապիտին պըն Ալիի հետ:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԺԵԶԶԻՆԻ ՄԷՁ

ԼԱՀՏԵԱՆ ՈՒԺԵՐՈՒ ՈՉ ՄԷԿ ՇԱՐԺՈՒՄ ԱՐՁԱՆԱԳՐՈՒԵՅԱԻ ԵՐԷԿ

Լիբանանցի տղեկ մը կը բարձրացնէ լիբանանեան դրօշակը լաիտեան լըուած դիրքի մը մէջ

Լրատուութեան միջազգային ու տեղական աղբիւր-ները երէկ հաղորդեցին, որ Ժեյլիին հեռանալու գծով լաիտեան ուժերը նոր շարժումներ չեն կատարած երէկ: Լաիտեան ուժերը քաշուած էին ամրոյժ չըջանէն, բացի Ժեյլիին գիւղաքաղաքէն ու անոր շրջակայ չորս գիւղե-րէն, որոնց դիրքերը չէին պարպուած տակաւին:

Այնուհանդերձ, լաիտեան ուժերը շարունակեցին քա-կել ու չըջանէն հեռացնել Ժեյլիին իրենց գործառնոցին ու Այն Թորրայի հրետանիին եւ յոռական հետախուզու-թեան կեդրոնի սարքերը:

Շար.՝ էջ 10

ՖԻՆԼԱՆԴԻԱՅԻ ՆԱԽԱԳԱՐԸ ԵՒ ՉԵՈՒՆՈՒԹԵԱՆ
ՄԻՈՇԵՒԻՉԻ ՅԱՆՁՆԵՑԻՆ ԽԱՂԱՂՈՒԹԵԱՆ
ԾՐԱԳԻՐԸ

ԵՈՒԿՈՍԼԱԻՈՅ ՏԱԳՆԱՊԸ

ԼՈՒԾԵԼՈՒ «ԻՐԱՊԱՇՏ ԱՌԻԹ» ՄԸ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՈՒՆԻ

ՅԱՅԱՐԱՐԵՑ ԶԵՌՆՈՒՄԻՐՏԻՆ

Ֆինլանդացի նախագահ Արթուրաարի, Գերմանիոյ վարչապետ Շրէտտըր եւ ռուս բանագնաց Չեռնոմիրսոն կու տան մամլոյ ասուլիս մը

Արեւմուտքը եւ Ռուսիա երէկ Քոստովոյի հարցով խա-ղաղարար ծրագրի մը գծով իրենց տարակարծութիւն-ները կրցան լուծել՝ մղելով Ռուսիոյ Պալաւեան բա-նագնաց Վիքթոր Զեռնոմիրսոնը ըսելու, թէ այժմ «Իրա-պաշտ առիթ» մը գոյութիւն ունի Եւրոպայի պատե-րագմին վերջ տալու:

Զեռնոմիրսոն, որ կը պատրաստուէր Եւրոպական Միութեան բանագնաց Մարթի Աճիթիսարիի հետ Պել-րատ մեկնելու, ըսաւ, թէ ՕՊԱՆ եւ Ռուսիա ուժեր պիտի դրկեն Քոստովո, իւրաքանչիւրը իր սեփական հրամանա-տարութեամբ, մասնակից դառնալով ՄԱԿի հովանաւո-րութեամբ խաղաղարար գործողութեան:

Շար.՝ էջ 10

ԳԱՏԱՐԱՐԵՑ ՄԷՁ

ՕՃԱԼԱՆ ԲՐԻՏԱՆԻԱՆ ԿՍՄԲԱՍՏԱՆԷ ՔՐՏԱԿԱՆ ՋԱՐՑԸ ՇԱՅԱԳՈՐԾԵԼՈՒ ՅԱՆՑԱՆՔՈՎ

Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութիւնը երէկ գորակցութիւն արտայայտեց իր ղեկավարին՝ Ապ-տիւլա Օճալանի դատարանին մէջ կատարած կողին՝ թրեւան ուժերուն դէմ բախումներուն վերջ տալու գծով, սակայն նաեւ անիկա գգուչացուց վատ հետե-ւանքներէ, եթէ Օճալան կախաղան բարձրացուի:

Մինչ Խմրայի բանտ-կղզիին վրայ Օճալանի երրորդ օրուան դատավարութեան նիստը կը բացուէր, ՔԱԿ հաղորդագրութեան մը մէջ կը յայտնէր, թէ անոր գին-եայները լիովին գորակից կը կանգնին անոր:

«Մեր ամրոյժ կուսակցական կազմակերպութիւնը լիովին կը գորակցի մեր ղեկավարին պատմական ճիգե-րուն», ըսաւ հաղորդագրութիւնը, որ հրապարակուած է քրտական ՏԷՄ՝ լրատու գործակալութեան կողմէ:

Շար.՝ էջ 10

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՄԷՁ ԶԱԿԻ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹԻՒՆ ԳՈՅՈՒԹԻՒՆ ՉՈՒՆԻ

ՅԱՅԱՐԱՐԵՑ ԱՐՏԱՐԵՆ ԳՈՐԾՈՅ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆ ԲԱՆԲԵՐԸ

ԵՐԵՒԱՆ, 2 (ԱՐՄԷՆՓՐԷՍ).- «Հայաստանի մէջ չէ եղած եւ գոյութիւն չունի Քիւրտիստանի Աշխատաւորական Կուսակցութեան ներկայացուցչութիւն», յայ-տարարեց Հայաստանի արտաքին գործոց նախարարութեան բանբեր Արա Պապ-եան:

Ռուսական «Իթար-Թասս» լրատու գործակալութիւնը Երեքշաբթի օր հաղոր-դած էր, որ քիւրտ ղեկավար Ապտիւլա Օճալան դատարանին մէջ տուած վկայու-թեան ընթացքին յայտնած է, թէ ՀԱԿ Հայաստանի մէջ ներկայացուցչութիւն ունի, որուն Հայաստանի իշխանութիւնները չեն օժանդակեր, սակայն չեն ալ խանգա-րեր:

ՄԻԱՍՆՈՒԹԻՒՆ ԴԱՇԻՆՔԻՆ ՅԱՂԹԱՆԱԿԷՆ ԵՏՐ

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ ՎԱՋԳԷՆ ՍԱՐԳՍԵԱՆ ՎԱՐՉԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԱՄԵՆԷՆ ԸԱԲԱՆԱԿԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆ

Հայաստանի Ազգային Ժողովի ընտրութիւննե-րուն պաշտպանութեան նախարար Վազգէն Սարգսեանի եւ համայնա-վարնախկին ղեկավար Կա-րէն Դեմիրճեանի գլխաւո-րած Միասնութիւն դաշին-քին Դեմիրճեանի տեղի պիտի ունենան, սակայն բարե-կարգումներու գործըն-հաւանական է, որ Հայաս-տանի պետական քաղաքա-կանութեան մէջ մեծ փո-փոխութիւններ կատար-ւին, կը յայտնեն քաղաքա-կան ղեկները:

Անոնք սակայն հաւանա-կան կը նկատեն, որ Միաս-նութիւն դաշինքին եւ նա-խագահ Ռոպէրթ Քոչար-եանի միջեւ լարուածու-թիւն մը պիտի ստեղծուի:

Նշելով, որ նախագահ Քոչարեան այլեւս նկատի պիտի առնէ Միասնութիւն դաշինքը, «Ազգ» թերթի խմբագիր Յ. Աւետիքեան կը յայտնէ, որ Քոչարեան դաշինքին դէմ բաց ճակա-տումի պիտի չեղթայ:

Դէտեքու համաձայն, անհաւանական է, որ նոր կառավարութեան կազմը մինչեւ մէկ շաբաթ յայտա-րարուի, սակայն նախա-րար Վ. Սարգսեան կը նկատուի վարչապետու-թեան պաշտօնի ամենէն

հաւանական թեկնածուն:

Արեւմուտքի ղեկաւա-րուն պաշտպանութեան կողմէ կառավարութեան կողմէ քաղաքականութեան երե-ւուծապէս դրական փոփո-խութիւններ տեղի պիտի ունենան, սակայն բարե-կարգումներու գործըն-թացէն հեռացումը շատ դժուար պիտի ըլլայ՝ նկա-տի ունենալով, որ երկիրը մեծապէս կախեալ է Հա-

մաշխարհային Դրամա-տան եւ Դրամական Մի-գէտի մը համաձայն, նոր ջազգային Ֆոնտին կողմէ տրամադրուած վարկերէն: «Անոնք շատ քիչ ներքին աղբիւրներ ունին եւ ար-դէն իսկ ներքին աղբիւր-ներէն բաւական կ'օգտը-ւին՝ պիւտճէի հաւասա-րակշռութիւնը պահպանե-լու համար», ըսաւ դի-ւանագէտը՝ Նշելով, որ

Շար.՝ էջ 10

ՆԱԽԱԳԱՅ ԲՈՉԱՐԵԱՆ ԿԸ ՊԱՅԱՆՁԷ ՔՆՆՈՒԹԻՒՆ ԲԱՆԱԼ ՑՈՒՑԱԿՆԵՐՈՒ ՍԽԱՆԵՐՈՒՆ ԵՒ ԶԻՆՈՒՈՐՆԵՐՈՒ ՅԵՏ ԱՌՆՉՈՒՈՂ ԽԱՆՏՈՒՄՆԵՐՈՒ ՎԵՐԱԲԵՐԵԱԼ

Հայաստանի Ազգային Ժողովի ընտրութիւննե-րուն ընթացքին, ընտրական ցուցակներուն մէջ երե-ւան եկած սխալներուն մասին փաստերը ստուգե-լու նպատակով, նախագահ Ռոպէրթ Քոչարեան յանձնարարած է ռաիւմնախի վերահսկողութեան ծառայութեան՝ համապատասխան տեղական ինք-նակառավարման մարմիններու մօտ ուսումնասի-րել ընտրողներու ցուցակները, լստակեցնել անընչ-դուքիւններու պատճառները եւ արդիւնքները ներ-կայացնել նախագահին:

Նախագահ Քոչարեան յանձնարարած է նաեւ նախագահի զինուորական գլխաւոր տեսչութեան՝ հանգամանօրէն ուսումնասիրել զինուորներու քուէարկութեան կարգի իրախտումն հետաւնչուող անաղանգները:

ՕՏԱՐ ԴԵՏԵՐԸ ՀԱԿԱՍԱԿԱՆ ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ ԿՈՒ ՏԱՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒՆ ՄԱՍԻՆ

ԵՐԵՒԱՆ, 2 (ՆՈՅԵԱՆ ՏԱՊԱՆ).- Հայաստանի նա-խագահ Ռոպէրթ Քոչարե-ան երէկ ընդունեց Ազգա-յին Ժողովի ընտրութիւն-ներու ընթացքին հետեւե-լուն նպատակով Հայաստան ժամանած ԵԱՀԿի ղեկոն-րէն՝ Նիքոլայ Փուլչանովը եւ Խուճէնիս Փալիցիին:

ԵԱՀԿի ղեկները ընտրու-թիւնները նկատեցին լուրջ քայլ մը ղեկի առաջ, որուն միջոցաւ Հայաստան կը մօ-տենայ եւրոպական չափա-նիշներուն: Դէտեքու հա-մաձայն, ընտրութիւննե-րուն որակի բարելաւման կողքին, կան նաեւ յստակ մտահոգութիւններ՝ ընտ-րական ցուցակներուն մէջ ղեկողութիւններուն, թէք-յեմբերին կայանալիք տե-ղական մարմիններու ընտ-րութիւններուն ընթաց-քին:

մար:

Ընտրական ցուցակնե-րուն մէջ եղած անճշդու-թիւններուն անդադաւու-նալով, նախագահ Քոչարե-ան նշեց, որ երկրին մէջ տասը տարիէ յ վեր մար-դահամար չէ եղած: Սա-կայն ըստ օրէնքի, քաղա-քացիները եւ թեկնածուներ-ուն ներկայացուցչները քուէարկութեանն առաջ, 33օրուան ընթացքին, կըր-նան իրենց ցուցակները սրբազրկու համար: Նա-խագահը նշեց, որ հարցը պիտի քննուի եւ մեղաւոր-ները ամենայն խստու-թեամբ պիտի պատժուին: Եթէ այսօր կտրուկ քայլե-րու չդիմենք, ապա նոյն օրուր պիտի ստեղծուի Նո-յեմբերին կայանալիք տե-ղական մարմիններու ընտ-րութիւններուն ընթաց-քին:

ԱՅՆ ԿԱՐԾԻՔՆԵՐ

Հայաստանի Ազգային Ժողովի ընտրութիւննե-րուն յոյսին տակ, միջազ-գային կազմակերպու-թիւններու ղեկները նկատե-լու գտնուելու հա-տուի, որ ընտրութիւննե-

րը չէին համապատասխա-ներ միջազգային չափանի-շերուն:

Ազգային Ժողովը պա-րական հիմնարկին (կեդրո-նաւորին Ուաշինկթըն) ղեկները յայտնեցին, որ Հա-յաստան անգամ մը եւս չայլողեցաւ կատարել իր ստանձնած այն պարտաւո-րութիւնները, որոնք հիմք պէտք է հանդիսանային իրաւ Ժողովը պարական ընտրութիւնները կայացնե-լու համար: Անոնք նշեցին, որ շարունակուած են նախ-կին ընտրութիւններու վա-տառողը՝ միտումները, սոսկ այն տարբերու-թեամբ, որ փոխուած են ձեռք բերուած տեսակները: Անոնք խախտումներ նկա-տեցին ընտրական ցուցակ-ներուն անճշդութիւնը, ընտրական յանձնարում-ներու կազմութեան ըն-թացքը, գաղթականներու ապօրինի մասնակցու-թեան, հրամանատարնե-րուն կողմէ գինուորներու վրայ ճնշում գործադրելու ղեկները: Դէտեքու սակայն նշեցին կարգ մը դրական փոփոխութիւններ, մաս-նաւորաբար նոր օրէնս-կան ղեկներու ներկայու-թիւնը եւ լրատուական մի-ջոցներու ազատ գործու-նելութիւնը:

Միւս կողմէ մարդկային իրաւունքներու Բրիտա-նիոյ Հէյսինքեան խումբի ղեկ տ ջատ Նէյկլը յայտնեց, որ ընտրութիւնները կարե-լի չէ ամրոյժովին վաւերա-կան նկատել: Չատ Նէյկլը-յի համաձայն, ընտրու-ցուցակներուն մէջ եղած վրիպումներուն պատճա-ռով ընտրողներուն 10էն 35 առ հարկըր գրկուած են քուէարկելու իրաւունքէն:

Շար.՝ էջ 10

PLAN MedNet

- Յարգման գիններ
- Լաւագոյն պայմաններ
- Վճարման դիւրութիւններ

EXPRESS

INSURANCE COMPANY

Մանրամասնութեան համար դիմել՝
01-250999 քիւիւն,
Տորա, Սանքըր Տուէան, Չոր յարկ

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ՈՍԿԵՐԻԶՆԵՐՈ
 ԵՒ ԳՈՀԱՐԱՎԱՅՐԱՆԵՐՈ
 ՍԵՆՏԻՔԱՅԻ ԽՈՐՀՈՒՐ

ԹՈՒՐՔԻԱ ԵՒ ՅՈՐԴԱՆԱՆ ԱՄԱՐՏԵՑԻՆ ԶԻՆՈՒՈՐԱԿԱՆ ՄԱՐԶՈՒՄԻ ՓՈԽԱՆԱԿՄԱՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Թուրքիա եւ Յորդանան անցնալ շարաժապերջին աւարտեցին զինուորական մարզումի փոխանակման ծրագիր մը:

134 թուրք զինուորներ, որոնք Յորդանան կը գտնուէին մասնակցելու համար ծրագիրին գործադրութեան, Շաբաթ օր Թուրքիա վերադարձան: Նոյն օրը Ամման վերադարձան 126 յորդանանցի զինուորները, որոնք նոյն ծրագիրին ծիրէն ներս կը մարզուէին Թուրքիոյ մէջ:

Միամսեայ ծրագիրին յաջողութեամբ աւարտելուն աւիթով կազմակերպուած հանդիսութեան ընթացքին, Թուրքիոյ ցամաքային ուժերու հրամանատար գործադիր Պրոնք գովեց երկու երկիրներուն միջեւ զինուորական գործակցութիւնը:

Թուրքիա եւ Յորդանան ստորագրած են զինուորական մարզումի երկկողմանի գործակցութեան համաձայնագիր մը, որուն ծիրէն ներս կ'իյնան մարզումի փոխանակման ծրագիրները: Այս տարուան ընթացքին երկու երկիրները երեք ծրագիրներ գործադրած են: Անոնցմէ մէկուն ընթացքին, թրքական «Էֆ-16» օդանաւեր Յորդանանի մէջ ռազմափորձերու մասնակցեցան:

(Թ. Տ. Ն.)

ԱՊՏԱԼԼԱ ԻՇԽԱՆԸ ԼԻՊԻԱ ԱՅՑԵԼԵՑ

Սէուտական Արաբիոյ գահաժառանգ իշխան Ապտալ, որ արաբական երկիրներու չրջապտուտի մը ձեռնարկած է, Երեքշաբթի երեկոյեան Լիպիա հասաւ, տեսակցութիւն ունենալու համար Մուամմար Քազաֆիի հետ:

Քազաֆի վրանի մը տակ ընդունեց Ապտալան, Սերթ քաղաքին մուտքին: Շրջանի պետելի բնակչութիւնը, իր կարգին, խանդավառ ընդունելութիւն մը կազմակերպած էր սէուտցի իշխանին համար:

Ապտալա իշխանը Լիպիա ժամանեց աւարտելէ ետք Մարոք կատարած մէկ շարժուման այցելութիւնը: Մարոքի պաշտօնատարներ յայտնեցին, որ սէուտցի իշխանը տեսակցութիւններ ունեցաւ Հասան Բ. թագաւորին հետ:

Երէկ երեկոյեան, Ապտալա իշխանը հասաւ Դամասկոս ուր ընդունուեցաւ նախագահ Ասատի կողմէ: (ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԹԵՀՐԱՆԻ ՓՈՂՈՅՆԵՐԷՆ ՄԵԿՈՒՆ ԱՆՈՒԱՆ ՓՈՓՈԽՈՒԹԻՒՆԸ ԿՐԱՅ ՆՊԱՍՏԵԼ ԻՐԱՆ - ԵԳԻՊՏՈՍ

ՅԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԲԱՐԵԼԱԽԱՆ

Իրանի խորհրդարանի նախագահը յայտնեց, որ իրանցի երեսփոխանները պատրաստ են քննարկելու Թեհրանի փողոցներէն մէկուն անունը փոփոխութեան ենթարկելու հարցը, եթէ անիկա կը նախատես Եգիպտոսի հետ կապերու բարելաւման:

Թեհրանի փողոցներէն մէկը կը կրէ անունը Եգիպտոսի նախկին նախագահ Անուար Սատաթը ահաբեկող իսլամականին, որ կը կոչուէր Խալէտ Իսթանբուլլի: Փողոցին անունը Թեհրան - Գահիրէ կապերու բարելաւումը արգելակող փշուր հարցերէն մէկն է:

Թեհրան եւ Գահիրէ դիւանագիտական կապերը իսկեցին քսան տարի առաջ, երբ Եգիպտոս խաղաղութեան համաձայնագիր մը ստորագրեց Իսրայէլի հետ, ինչպէս նաեւ ապաստան տուաւ Իրանի Շախին, Վոր տապալած էր 1979ի իսլամական յեղափոխութիւնը: Մէկ տարի ետք, Շախը մահացաւ Եգիպտոսի մէջ:

Ապրիլին, արաբական օրաթերք մը հաղորդած էր, որ Եգիպտոսի խորհրդարանի նախագահը՝ Ահմէտ Ֆաթհի Սուրուր մերժած է Իրան այցելել ահաբեկիչին անունը կրող փողոցին պատճառով: Իրանի խորհրդարանի նախագահ Նաթէք Նուրի դիտել տուաւ, որ խորհրդարանին որոշումները հիմնուած կ'ըլլան երեք սկզբունքներու վրայ՝ արժանապատուութիւն, խնդիրներն եւ ազգային շահեր:

(ՌՈՅԹԸՐԶ)

ԼՕԽԻ «ԱՂԱՒՆԻ ՓԱՓԱՁԵԱՆ» ՄԱՍՆԱԾԻՒՂ (ԶԱԼԺԱ)

ԱՆԳԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Տեղի կ'ունենայ Երեքշաբթի, 8 Յունիս 1999, առաւօտեան ժամը 9:30ին, Չալքայի «Գ. Նժդէի» ակումբին մէջ: Ընկերուիներու ներկայութիւնը փափաքելի է:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ՄԱԿ ՄՏԱՀՈՎ

ՄԱՐԴԱՍԻՐԱԿԱՆ ՕԺԱՆԳԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ԳՈՐԾԻՉՆԵՐՈՒ ԱՊԱՀՈՎՈՒԹԵԱՄԵ

ԱՆՍՔՈՄ ՔԻՄԻԱԿԱՆ ՎՏԱՆԳԱԽՈՐ ՆԻԻԹԵՐ ԶԳԱԾ Է ՊԱՂՏԱՏԻ ՄԷԿ ՀԱՄԱԼԻՐԻՆ ՄԷՋ

ՊԱՂՏԱՏ, 2 (ՌՈՑ-ԹԸՐԶ).- ՄԱԿի պաշտօնատար մը Չորեքշաբթի օր մտահոգութիւն յայտնեց Պաղտատի մէջ գործող մարդասիրական օժանդակութիւններու գործիչներու գործիչներու մասին՝ Ռուսիոյ կատարած յայտարարութեան լոյսին տակ:

Հանս Վոն Սփոնէք ռուս, որ որեւէ ձեռով չի կրնար հաստատել Ռուսիոյ ռաժը, որուն համաձայն ԱՆՍՔՈՄ քիմիական վտանգաւոր նիւթեր ձգած է Պաղտատի մէջ համալիրին մէջ, Դեկտեմբերին Իրաքէն հապճեպով հեռանալէ առաջ: Սփոնէք դիտել տուաւ, որ չի կրնար ըսել, որ իսկապէս վտանգաւոր նիւթեր կան թէ ոչ:

Վերոյիշեալ համալիրը հաստատած են ՄԱԿի մարդասիրական աշխատանքներու մօտաւորապէս 150 պատասխանատուներ: Ռուսիա Երեքշաբթի օր Ապահովութեան խորհուրդէն պահանջեց ամրաստա-

նութիւն ուղղել ԱՆՍՔՈՄի դէմ, որովհետեւ անիկա քիմիական վտանգաւոր նիւթեր ձգած է համալիրի մը մէջ, ուր հաստատած էր մարդասիրական օժանդակութիւններու գործիչներու գործիչներու մասին: Ռուսիոյ կատարած յայտարարութեան լոյսին տակ:

ՄԱԿի մէջ Ռուսիոյ դեսպան Սերգէյ Լաւրով ըսաւ, որ Դեկտեմբերին, երբ ԱՆՍՔՈՄ քիմիկները Պաղտատէն հապճեպով հեռացան, իրենց ետին ձգեցին քիմիական նիւթեր, զորս պէտք է փճացնել, կամ հոն կէ վերցնել: Ան աւելցուց, որ Ապահովութեան խորհուրդը եզրակացուց, որ ԱՆՍՔՈՄի գլխաւոր քիմիկ

Ռիչըրտ Պաթլըր տեղեկագիր մը պիտի ներկայացնէ տարրալուծարանին մասին՝ անոր մէջ գտնուող նիւթերուն փոխադրութեան միջոցին որոշում տրուելէ առաջ:

Դեկտեմբերէն ի վեր, ԱՆՍՔՈՄ քիմիկները Իրաք վերադառնալու արտօնութիւն չեն ստացած: ●ԻՐԱԿ Չորեքշաբթի օր պատուիրակ մը ուղարկեց Մանամա՝ պահել յնցի բարձրաստիճան պաշտօնատարներու գեկուցելու համար Ապահովութեան խորհուրդին հետ Պաղտատի կապերուն, ինչպէս նաեւ՝ պատեմիջոցներուն ձգած ժխտական ազդեցութիւններուն մասին: ԻՆԱ հաղորդեց, որ պատուիրակը արտաքին գործոց նախարարութեան բարձրաստիճան պաշտօնատար նիստեր շամտուին է: ԻՆԱի համաձայն, շամտուն պիտի քննարկէ նաեւ Իրաք - Պահլէն երկկողմանի կապերն ու գանձեր բարելաւելու միջոցները:

ՌՈՒՐԱ

ՏՈՒՄԱՆ ՎԱԻԵՐԱՑՈՒՑ ԸՆՏՐԱԿԱՆ ՆՈՐ ՕՐԻՆԱԳԻԾԵՐ

ՄՈՍԿՈՒԱ, 2 (ՌՈՑ-ԹԸՐԶ).- Ռուսիոյ Պետական Տուժան Չորեքշաբթի օր վաւերացուց ընտրական նոր օրինագիծեր, որոնց նպատակը Դեկտեմբերին նախատեսուած ընտրութեանց օրինագնացութիւններու կանխարգիւծմն է: Օրինագիծերը, որոնք պէտք է վաւերացուին նաեւ Դաշնակցային խորհուրդին կողմէ, թեկնա-

լին օրինագնացութիւններու դուրս բացած է՝ նկատելու ենալով, որ հաւանական կարգ մը թեկնածուներ ստորագրութեան փոխարէն վտարայի շիշեր նուիրած կամ դրամ վճարած են:

Աւելի աղքատ կուսակցութիւններու կամ թեկնածուներու պիտի արտօնէի ստորագրութիւն հաւաքել, սակայն անոնց պի-

ծերը եւ նախագահը պատրաստ է գանձեր ստորագրելու: Այսուհանդերձ, խորհրդակներ ըսած է, թէ Դաշնակցային խորհուրդը կրնայ մերժել գանձեր:

Դ. խորհուրդի բազմաթիւ անդամներ կ'ուզեն բարեփոխել ներկայ դրութիւնը, ըստ որուն Տուժայի 450 անդամներուն 50 առ հարիւր ուղղակի կ'ընտրուէի, իսկ մնացեալը կը

ծուներու կ'արտօնեն մասնակցի ընտրութիւններուն՝ շուրջ 36,400 տոյրով լծարելով, փոխանակ նուագադոյն թիւով հետեւողներու ստորագրութիւններ հաւաքելու, ինչպէս է պարագայ ներկայիս: Կուսակցութիւնները թեկնածուներէն 20 անգամ աւելի պիտի վճարեն, այսինքն շուրջ 728,000 տոյր: Ստորագրութիւն հաւաքելու դրութիւնը անցեա-

տիարգիւծել ընտրութիւններուն մասնակցի եթէ փաստուի, որ հաւաքուած ստորագրութիւններուն աւելի քան 15 առ հարիւրը կեղծ է:

Դաշնակցային խորհուրդի վաւերացումէն ետք, օրինագիծերը պէտք է նախագահ Պորիս Յլցինի հաւանութիւնը արպահովէ: Նախագահին բարձրաստիճան մէկ խորհրդականը յայտնած է, թէ կրեմլին ողջունած է օրինագի-

րաժնուի քաղաքական ամէնէն ուժեղ կուսակցութիւններուն միջեւ:

ԶԵԶԵՆՈՑ ՄԱՍՆԱԾԻՒՂ ՎՐԱՅ ԲԱՍՈՒՄ

Միւս կողմէ, պաշտօնատարներ յայտնեցին, թէ ոստիկան մը սպանուած է եւ այլ ոստիկան մը վիրաւորուած, երբ Ջեյնիոյ սահմանին մօտ շուրջ 30 զինեալներ ոստիկաններու վրայ կրակ բացած են:

ՊԱՏԵՐԱԶՄ ՄԵ ԿԱՆՈՒԼՈՒ ՀԱՍԵՐ

ՓԱԲԻՍԱՆԻ ԱՐՏԱՔԻՆ ԳՈՐԾՈՑ ՆԱԽԱՐԱՐ ՆԻ ԵՆԵԼԻ ՊԻՏԻ ԱՅՑԵԼԷ

ԻՍԼԱՄԱՊԱՏ, 2 (ՌՈՑԹԸՐԶ).- Փաքիստանի արտաքին գործոց նախարար Սարաֆ Ալի Զորեքշաբթի օր յայտնեց, որ հաւանաբար քանի մը օրէն Նի Տէյի պիտի մեկնի. Քաշմիրի պատերազմական վիճակին վերջ տալու բանակցութիւններ կատարելու համար:

Ալի քսաւ նաեւ, որ Փաքիստան Հնդկաստանի պատասխանին կը սպասէ, որպէսզի այցելութիւնը տեղի ունենայ: Ան նախատեսեց, որ Հնդկաստան յառաջիկայ քսանի մը օրերուն տալի պատասխանը: Ալի դիտել տուաւ նաեւ, որ Փաքիստան կ'ուզէ մեղմացնել լարուածութիւնը Քաշմիրի մէջ՝ կանխարգիլելու համար աւելի մեծ պատերազմ մը: Հնդկաստան եւ Փաքիստան 1947ին ի վեր երեք պատերազմ մղած են իրարու դէմ: Վերջիւր տեղի ունեցած էր 1971ին:

Ալի կը խօսէր այն պահուն, երբ Հնդկաստան կը շարունակէր Քաշմիրի ռմբակոծումը: Նի Տէյի կը պնդէ, որ Քաշմիրի ըմբստ ուժերը կը վայելեն Իսլամապատի փրակցութիւնը: Փաքիստան Չորեքշաբթի օր յայտարարեց, որ Հնդկաստան ռմբակոծած է դարձող մը, ուր սպանուեցան տասն մանուկներ: Նի Տէյի կը հերքէ այս լուրը: Գարոցը կը գտնուի Քաշմիրի այն բաժինին մէջ, որ Փաքիստանի հակակշիռին ենթակայ է: Հնդկաստանի պաշտպանութեան նախարարութեան պաշտօնատար մը ըսաւ, որ Փաքիստան չարափութ քարոյչութեան ձեռնարկած է: Ան աւելցուց, որ փաքիստանցիները հնդկ անմեղ քաղաքայիններ կը սպաննեն, մինչ Հնդկաստան զինուորական թիւախներ կ'ընտրէ եւ կը ռմբակոծէ:

ԹԻԱՆԱՆՄԵՆԻ 10ԲԻ ՏԱՐԵԴՄԱՐԶԻՆ ՆԱԽՈՐԵԱԿԻՆ

ԻՇԽԱ ՆՈՒԹԻՒՆ ՆԵՐՈՒՆ ԶՕՐԱՎԻԳ ԿԱՆԳՆԵԼՈՒ ԿՈՉ ԺՈՂՈՎՈՐԴԻՆ

ՓԵՔԻՆ, 2 (ՌՈՑԹԸՐԶ).- Թիանանմէնի ժողովրդավարական շարժումին ճնշումին տասնամեակին ճախօրեակին, Չինաստանի Համայնավար կուսակցութեան պաշտօնատեղերը կ'ընդունեն ժողովուրդին զօրակցութեան կանգնելու իշխանութիւններուն:

«Փիլիք Տէյի» խմբագրական յօդուածը ժողովուրդէն կը պահանջէր զօրակցութեան կանգնելու երկրորդ դեկտեմբերին ղեկավարութեան՝ դէմ դնելու համար Չինաստանը բաժնելու ղեկը թշնամի ուժերուն:

Թիանանմէնի զոհերուն ազգակցներուն եւ վիրաւորներուն կողմէ հիմնուած խմբակ մը Մայիսի դատարաններ դիմած էր՝ պահանջելով, որ քննութիւն բացուի ցոյցերը արիւնջի միջոցներով ճնշող բանակին մասին: Խմբակը պահանջեց նաեւ դատական հետապնդումի ենթարկել պատասխանատուները:

Միւս կողմէ, Չինաստան Չորեքշաբթի օր ձեռքապնէց եօթը այլախոհներ, որոնք կը ծրագրէին յիշատակել Թիանանմէնի ջարդը: Կը նախատեսուի, որ ոստիկանութիւնը մեծ թիւով ձեռքաւորութիւններ կատարէ 4 Յունիսին: Տարւ տարի առաջ, այդ թուականին բանակը ճնշեց ժողովրդավարութիւն պահանջող ցոյցերը:

Չեխ հանրապետութեան ճախագահ Վալատ Զաւէլ ըսաւ, որ Թիանանմէնի զոհերի զուր չինական, որովհետեւ իրենց է, որ հրահրեցին Կեդրոնական եւ Արեւելեան Եւրոպայի ժողովրդավարական շարժումը, որ ծնունդ առաւ Փեքինի դէպքերէն կարճ առեւ մը ետք:

ԼՕԽԻ «ԱՂԱՒՆԻ» ՄԱՍՆԱԾԻՒՂ

ԱՆՈՒՐԱՄԱԿԱՆ

ԱՆԳԱՄԱԿԱՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎ

Տեղի կ'ունենայ Երեքշաբթի, 8 Յունիս 1999, առաւօտեան ժամը 9:30ին, Աղբալեան ակումբի «Մեծ Թովմասեան» սրահին մէջ: Օրակարգը՝ ՆՈՐ ՎԱՐՉՈՒԹԵԱՆ ԸՆՏՐՈՒԹԻՒՆ:

Անդամուիներու ներկայութիւնը իրատ փափաքելի է:

ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

«ՎԱՆԱՅ ԶԱՅՆ»ԷՆ ԿՐԱՔ ՌԵԿԵԴԵԼ

ԱՄԷՆ ՕՐ ԺԱՄԸ 12:30ԻՆ

ՀԱՅՐԵՆԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱՌՈՐԵԱՅ ԼՈՒՐԵՐ

«Վանայ Զայն»ի ունկնդիրները ամէն օր ժամը 12:30ի քաղաքական լուրերու ատարին կը ճան հետեւիլ հայրենի քաղաքական առօրեայ լուրերուն՝

ՈՒՂԱԿԻ ԵՐԵՄԵՆԷՆ

ՀԱՐՅԱԶՐՈՅՑ

Արցախեան ազատագրական պայքարի գաղափարական եւ մարտական առաջնորդներէ՝

ԺԱՆՆԱ ԳԱԼՍԵԱՆԻ ԿԵՆ

Այսօր՝ Հինգշաբթի, 3 Յունիս 1999ին, կ'եսօրէ ետք ժամը 1ին:

●Հարցազրոյցը կը կրկնուի Երկուշաբթի, 7 Յունիս, երեկոյեան ժամը 7ին:

ՀԱՐԱԹ, 5 ՅՈՒՆԻՍ 1999, ԱԶԳԱՅԻՆ ԱՔՍՈՐ ԳԱՍԱՐԾԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹԵԱՄԸ

ԲԵՐԱԼԷԱ 99

ԱՌԱՐՕՏԵԱՆ ԺԱՄԸ 10ԷՆ ՄԵՆԶԵԲ ԳԻՇԵՐՈՒՄԸ ԺԱՄԸ 10

ԽԱՂԵՐ ՆՈՒԵՐՆԵՐ ԱՆԱԿԱԿԱՆԵՐ ՈՒՏԵԼԻՔ

ՄԱԿԱՊԱՏԱՆԵԱԿԱՆ ԳԻՇԵՐՈՒ ԶՈՒՅԱՆԱՆԵՍՎԱՆԻՔ

MTV MINI STUDIO

ԺԱՄԸ 7ԷՆ ՍԿՍԵԱ BINGO ԱՐԺԵՔԱԲՈՐ ՆՈՒԵՐՆԵՐ

ԱԶԳ. ԱԲՍՈՐ ԳԱՍԱՐՃԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԻ ՄԱՆԿԱՊԱՏԱՆԵԿԱՆ ԵՐԳՉԱԽՈՒՄՔԻՆ ՀԱՄԵՐԳԸ

Ազգային Աբսոր Գասարճեան վարժարանի մանկապատանեկան երգչախումբը 26 Մայիս 1999ի երեկոյեան ներկայացուց համերգ մը, «Յ. Տէր Մելքոնեան» հանդիսաստիճանին մէջ, խմբավարութեամբ Գրիգոր Նաճարեանի: Երկու մասով ներկայացուած համերգին առաջին բաժինը յատկացուած էր մանկապարտէզի աշակերտներուն, որոնք մանկական խանդավառութեամբ յաջող

Կերպով կատարեցին երգերը՝ ոգեւորելով հանդիսականները:

Մանուկները հարազատօրէն արտայայտեցին իրենց պարունմները՝ ձեռքերով, գլխով հաճելի շարժումներով, ծափերով:

Հարկ է շնորհաւորել մանկապարտէզի երգչուհուհուհին եւ պատասխանատուները, հայ երգչու մանուկներուն սորվեցնելու ճիշդին համար:

Յայտագիրի երկրորդ բաժինը, ընկերակցութեամբ դաշնակահարուհի Մանուկեանի, յատկացուած էր նախակրթարանի երկսեռ աշակերտութեան. անոնք իրենց կարգին խումբով ելին խմբավար Գրիգոր Նաճարեանի ուսուցումները: Աշակերտները ընտելացնելու համար փչողական եւ հարուածային նուագարաններով, անոնց սորվեցուցած էին նաեւ նուագել փող, սրինգ, թմբուկ եւ այլն:

Երգացանկը կը բաղկանար մեծ մասամբ հայրենի երգահաններու ստեղծագործութիւններէն: Մանկապարտէզի երգացանկը կը պատշաճէր 4էն 7 տարեկան երեխաներուն: Ինչ կը վերաբերի մանկապատանեկան՝ նախակրթարանի աշակերտներու երգացանկին, թերեւս հարկ էր փնջ մը հեռանալ մանկապարտէզի մթնոլորտէն, տարբերութիւն մը ստեղծելու համար մանկական եւ պատանեկան ելույթներուն միջեւ:

Այսուհանդերձ շնորհաւորելի է վարժարանի տնօրէնուհիները եւ խմբավարին հետեւողական աշխատանքը՝ հայ երգչի սիրելի դարձնելու մանուկներուն եւ պատանիներուն:

Կը մաղթենք, ու ցանկալի է, որ շարունակուի այս աշխատանքը՝ հայ դպրոցներու մէջ, հայ երգչի հայ մանուկին, պարմանին շուրջներուն վրայ յաւերժօրէն ծաղկեցնելու համար:

ԹՂԹԱԿԻՅ

ԱՆԿԱԽՈՒԹԵԱՆ ՏՕՆԸ ԱԶԳ. ԱԲԳԱՐԵԱՆ ՎԱՐԺԱՐԱՆԵՆ ՆԵՐՍ

Հայաստանի անկախութեան 81րդ եւ Շուշիի ազատագրման 7րդ տարեդարձներու առիթով հանդիսութիւններու յատուկ շարք մը տեղի ունեցաւ Ազգ. Աբգարեան վարժարանի հանդիսարանին մէջ Հիմնադրի, 27 Մայիս 1999ին:

Գրոշակի արարողութենէն ետք աշակերտներուն փոխանցուեցաւ Հ.Ա.Ը.Ս.ի Շրջանային վարչութեան խօսքը, որմէ անմիջապէս ետք միօրեայ հանդիսութեան բացումը կատարեց վարժարանի տնօրէնուհի Գեղանի Եթեմեզեան, որ շնչոտեց կարեւորութիւնը անկախութեան

հասկացողութեան, ապա հրաւիրեց օրուան պատգամախօս Հրաչ Կարճապետեանը, որ համագամօրէն ներկայացուց օրուան խորհուրդը:

Հանդիսութեան երկրորդ բաժինը միջաշակերտական արտասանութեան մրցումն էր: Խայրենասիրական բանաստեղծութիւններով հանդէս եկած աշակերտներէն յատուկ գնահատանքի արժանացան Սարին Վարդանեան, Լարա Մարաշեանը, Ասպետ Սեդրեանը եւ Անի Զեօշկերեանը: Միջաշակերտական երգի մրցումին դատական կազմը քայլերդանքի արժանի գտաւ Սարին Սուրբուհեանը, Աննի Սուրբուհեանը, Սարին Ֆրեստըճեանը եւ Կարօ Ֆրեստըճեանը:

Կարճ դադարէ մը ետք Ազգ. Աբգարեան վարժարանի աշակերտները կրկին մէկտեղուեցան սրահ, ուր տեղի ունեցան դասարանային յայտագիրները նուիրում անկախութեան գաղափարին: Տարազներու ցուցադրութեամբ, տիկնիկային թատրոնով, ազգագրական պարերու շարքով, «Մեր հողերը...» ամուսնով, «Մայիս 28» երգով, կենդանի պատկերներով ելոյթ ունեցան վարժարանի Ա.է. թ. դասարանները:

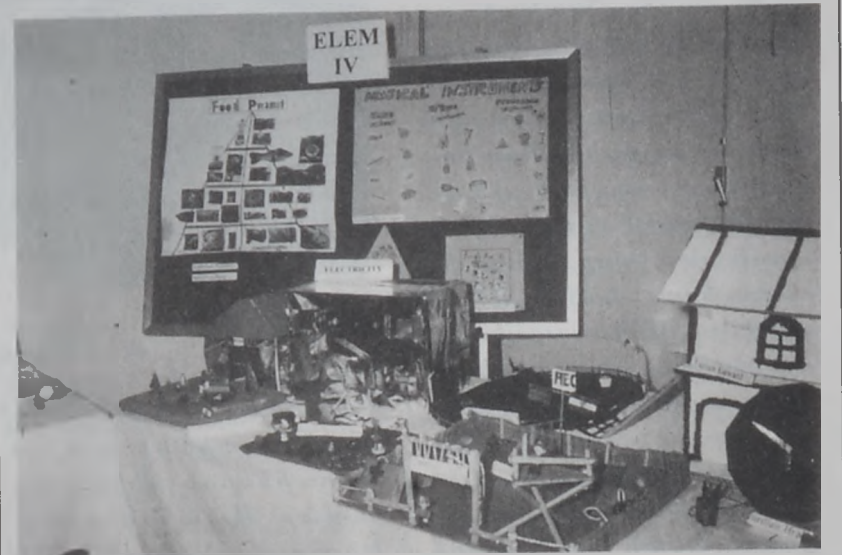
Հանդիսութեան յայտագիրները աշակերտներուն մօտ ստեղծեցին ազատութեան ընկալման գաղափարը եւ անոնց փոխանցեցին անկախութեան եւ ազատութեան կարեւորութիւնը ազգերու գոյատեւման մէջ:

Միջ դասարանային պատգէթի մրցումէն ետք, Ազգ. Աբգարեան վարժարանի Անկախութեան տօնի առիթով կազմակերպած միօրեայ հանդիսութիւններու շարքը եզրափակուեցաւ հաւաքական ճաշով:

ՆԵՐԿԱՅ ՄԸ

ՀԱՅ ԱՒԵՏ. ՔՈՒԷՃԻ ԱՇԱԿԵՐՏԱԿԱՆ ՅՈՒՅԱՀԱՆԳԷՍ

27 Մայիս 1999ի երեկոյեան ժամը 7:00ին, Հայ Աւետ. Ա. եկեղեցիին հանդիսաստիճանին առջեւ, ծնողներու, ուսուցիչներու եւ աշակերտներու ներկայութեան, տեղի ունեցաւ Հայ Աւետարանական փոխհայ աշակերտական ցուցահանդէսին բացումը:

Բացման խօսքը արտասանեց դպրոցի տնօրէն Զաւէն Մարտիրոս, իսկ պաշտօնական բացումը կատարեցին վարժարանի հոգաբարձութեան ատենապետուհի դուկտ. Արտա Էթմէճի եւ եկեղեցւոյ հովիւ պատ. Յովհաննէս Սվաճեան:

Ելույթ ունեցաւ նաեւ դպրոցի աշակերտական պարախումբը, ապա ներկաները այցելեցին մանկապարտէզէն մինչեւ բարձր կարգերու դասարաններուն պատրաստած անկիւնները, ուր ցուցադրուած էին աշակերտներու գծագրութիւններ, ձեռագիր, գիտական, համակարգչային եւ անգլիկէն լեզուի վերաբերող աշխատանքներ:

ՀԱՂՈՐՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅ ՄԻԵՏԱՐԱՆԿԱՆ ՔՈՒԷՃԻ «ՇՐՋԱՆԱՐԱՐՏԻՅ»Ի ԶԵՆՈՐԿ

Մայիս 9ին, Հայ Աւետարանական քուէճի «Շրջանաւարտից»ի կազմակերպած ճաշկերոյթը հանդիպումի առիթ մը եղաւ 75ամեայ այս կրթական օճախին հիմ թէ Գոր շրջանաւարտներուն համար:

Մօտ 170 շրջանաւարտ - շրջանաւարտուհիներ ներկայ եղան դպրոցի սրահին մէջ կազմակերպուած այս ճաշկերոյթին եւ ճոխ յայտագիրի մը ընկերակցութեամբ ուրախ ժամեր անցուցին: Յի-

Առաջին տարիներու շրջանաւարտներ կը կտրեն օրուան կարկանդակը դպրոցի տնօրէնի եւ Շրջանաւարտիցի ատենապետին հետ

շատակելի երելոյթ էր Գորից շրջանաւարտներու կողքին տեսնել տարեցներ, ինչ որ կը վկայէ այս դպրոցին երկարամեայ վաստակը՝ լիբանանահայ գաղութին զարգացման մէջ:

Հայ Աւետ. քուէճը՝ լիբանանահայ առաջին երկրորդական վարժարանը, ամբողջ երեք քառորդ դար տոկաց շատ մը դժուարութիւններու, միշտ պահելով իր իւրայատուկ տեղը կրթական մարզէն Գոր, եւ այսօր առ ճշ միայն հպարտ է իր անցեալի վաստակով, այլ նաեւ ներկայի իր բարձր ուսումնական մակարդակով:

Հայկազեան համալսարանին հիշող կողքին՝ Հայ Աւետ. քուէճը օժտուած է յարմարագոյն եւ արդիական միջոցներով եւ պատրաստ է թեւակոխելու երրորդ հազարամեակը, լաւագոյն կրթութիւն եւ մանաւանդ հայեցի դաստիարակութիւն ջամբելով իր աշակերտութեան:

Շրջանաւարտից գործադիր մարմինի գլխաւոր նպատակն է ստարակ կազմելի դպրոցին. առ այդ ան իր գործունեութեամբ կը միտի ի մի բերել շրջանաւարտները, որոնց բարոյական թէ Գիթական աջակցութիւնը կարեւոր են քուէճի ծրագիրներուն իրականացման համար:

Շրջանաւարտից գործադիր մարմինը պատրաստ է ընելու իր կարելին:

ՎԻՃԱԿԱՀԱՆՈՒԹԵԱՆ ԸՆՀՈՂ ԹԻԷԸ

Հ.Ա.Ը.Ս. Ժողովի Սկաւտական խորհուրդի կազմակերպած փնտրահանութիւնը տեղի ունեցաւ Հիմնադրի, 27 Մայիս 1999ին, շափող թիւն է 349:

Բախտաւորէն կը խնդրուի հեռաձայնել 01-240504:

Հ.Ա.Ը.Ս. ԺՏԷՅՏԷԻ ՍԿԱՒՏԱԿԱՆ ԽՈՐՀՈՒՐԴ

«ՈՒԻԼԻԸՍ ՍԱՐՈՅԵԱՆ, ՍԱՐԴԸ, ԳՐՈՂԸ»

Անձնական ճիգերով իրագործուած եւ միջազգային արժէք ներկայացնող վաւերագրական ժապաւէն մը տեսնելու առիթը ունեցաւ լիբանանահայութիւնը, երբ անցեալ շաբաթ շաբաթայինի «Կոմիտաս» մասնաճիւղին կազմակերպութեամբ «Վասպուրական» սրահին մէջ երկու անգամ ցուցադրուեցաւ Ուիլիլիմ Սարոյեանի կեանքին ու գործին նուիրուած կենսագրական համապարփակ ժապաւէն մը, որուն հեղինակն է ամերիկահայ լուսանկարիչ Փօլ Գալիքեան:

«Ուիլիլիմ Սարոյեան, մարդը, գործը» վերնագրով ժապաւէնը լուսանկարներով, գծանկարներով եւ ընտանեկան ժապաւէններէ կտրուած հատուածներով միջոցով մէկ ժամուան մէջ կը խտացնէ միջազգային համբաւի տիրացած հայ մեծագոյն գրագէտին կեանքը, նկարագիրն ու փիլիսոփայութիւնը, անոր արտադրած գործերուն բնութիւնը ու հայերէնով արտասանած իր խօսքերէն հատուածներ:

Պատմութիւնը կը սկսի 1900ական տարիներուն, Ֆրեզնոյի մէջ եւ կը պարփակէ Սարոյեանի կեանքը, մինչեւ անոր մահը՝ 1981: Ժապաւէնին սկիզբը Սարոյեան կը վերլուծէ իր անցեալը: Ապա Մայք Բանդերը՝ «Մեհրա» ժապաւէններուն շարքին հայ դերասանը (Գրիգոր Օհանեան) կը պատմէ Սարոյեանի 60 տարուան գրական վաստակին մասին, հիմնուելով կենսագրութիւններու, հարցազրուցներու, ձայնագրութիւններու, թերթերու, հեղինակին գործերուն եւ Գալիքեանի հետ անոր կապին վրայ:

ԻՆՉ ԿԸ ՊԱՏՄԷ ԺԱՊԱՒԷՆԸ

Սարոյեան յատուկ կապուածութիւն մը զգացած է իր ծննդավայր Ֆրեզնոյի հետ. սիրած է անոր բոլոր եղանակներն ու այգիներուն ճարտարապետութիւնը: Հօր մահէն ետք որբանոցի մէջ անցուցած տարիները իրենց դրոշմը պիտի ձգէին Սարոյեանի կեանքին վրայ: Ուսումը կիսատ ձգելով՝ ինքնաշխատութեամբ զարգացուցած է միտքը: Հանրային գրադարանի մը մէջ կ'ի Տը Մոփասանի կարճ պատմութիւնները կարդալով հմայուած է պարզ ձեւով պարզ պատմութիւն մը գրի առնելու ոգով: Սակայն ընտանիքը կը մախրմորէր, որ ան

գրելու փոխարէն «աշխատէր» եւ թերեւցներ ասպրոտի դժուարութիւնները: Բոլոր առիթով մը այրած է Սարոյեանի գրական աշխատանքները: Անոր կանոնաւոր շրջանի գրութիւնները լոյս տեսած են «Հայրենիք» թերթին մէջ եւ կ'արտացոլացնէին կրթութեան հետ: Սարոյեան անգլերէն կը գրէր: 26 տարեկանին արդէն հմայած էր ամերիկացիները եւ երբեք չէր վարաներ յայտարարելու իր հայկական արմատները: Կը թուի, թէ անոր տիպարները հայերէն կը խօսին. անոնց մեծ մասը իր էութիւնը կը մարմնաւորեն եւ տարաշխարհիկ այս երանգը հաճելի կը թուի ամերիկացի ընթերցողին: Կարճ պատմութիւններուն կը յաջորդեն թատերգութիւններ, որոնք կը ներկայացնեն մարդկային առօրեայ փորձառութիւններ: Ընթերցողներ եւ հանդիսատեսներ իրենց սեփական անհանգիստ կեանքը կը տեսնեն անոնց մէջ:

Տնտեսական քայքայում, Բ. Ալշար-համարտ, Սարոյեան ամերիկեան բանակին մէջ իր ծառայութիւնը չափող շաբաթագոյն պատուով յիշատակուող կ'ուղարկուի իր ծննդավայրը: Այդ ժամանակներուն, անոր գրականութիւնը զբաղաւորաբար կ'արտայայտէ այն միտքը, թէ մարդիկ բարկութեան փոխարէն պէտք է սիրով վարուին իրարու հետ: Սարոյեան կը հաւատարմորէր կային եղբայրութեան եւ համագոյնութեան, թէ յեղափոխութիւնը միայն մարդկային սրտին մէջ կրնար կատարուիլ:

Բարդ անձ մըն էր Սարոյեան: Երկու անգամ ամուսնացած էր նոյն կնոջ՝ դերասանուհի Բերլի Մարքըսի հետ եւ ամուսնալուծուած էր: Երբ սենեակ մը մըտնէր, զայն կը գրաւէր իր որդի տացող ծայնով: Այսուհանդերձ պարզ կենցաղով մարդ մըն էր: Կը խորշեր միջապաշտութեան եւ համբաւէն. 1939ին մերժած էր «Կեանքի ժամանակ» թատերգութեան համար շնորհուած «Փոլիցըր» մրցանակը, առարկելով, թէ «առեւտրական կ'աւելնէ հոկաւաւորէ արուեստը», եւ անկողնով՝ «այս գործս միւս գործերէն աւելի լաւ կամ մեծ է»:

Սարոյեան մեծ ժողովրդականութիւն կը վայելէր 1930ական տարիներէն մինչեւ 1950ական տարիներ:

Նրա տարակալած է աւելի քան 60 գիրքեր, որոնք թարգմանուած են 24 լեզուներու եւ միլիոնաւոր օրինակներ վաճառուած են անոր գործերէն: 1943ին «Մարդկային կատակերգութիւն» գործը «Լ.Մ. Դի. Լ.Մ.»ի կողմէ վերածուած է ժապաւէնի եւ արժանացած է լաւագոյն բնագիրի օսքարին:

Սարոյեանի գրականութիւնը կը ձրգտի փաստել բոլոր ժողովուրդներու եւ յատկապէս խոնարհ ու միամիտ մարդոց հիմնական բարոյութիւնն ու կեանքին արժէքը: «Բարի մարդը» չար աշխարհի մէջ՝ այս էր իր գործերուն հասարակաց բնաբանը: Ան կը գրէր մարդասիրական մղումով, ուժգնութեամբ եւ անողով խանդավառութեամբ, տեճաւոր, յոյսի եւ պարկեշտութեամբ մասին:

Ինքզինք կը համարէր երկրագունդի բնակիչ, սակայն կը սիրէր հայն ու Հայաստանը: Ժապաւէնը ցոյց կու տայ անոր այցելութիւնը դէպի իր ծննդավայրը՝ Պիլիս, ինչպէս նաեւ խորհրդային Հայաստան, ուր դիմաւորուած էր մեծ շուքով: Իր գրականութեան միջոցով ամերիկեան հանրային կարծիքը լուսաբանած էր հայ ժողովուրդի մշակութիւնը եւ առաքինութիւններուն մասին: Փափաքած էր, որ իր սիրտը Հայկական բարձրաւնդակին լեռներուն մէջ ըլլայ: Անոր մահէն մէկ տարի ետք դիակիզուած աճիւններուն կէտը ամփոփուեցաւ Նրեւանի Մեծերու Պանթէոնին մէջ, իսկ միւս կէտը մնաց Ֆրեզնոյի մէջ:

Ժապաւէնին աւարտին պատատիք վրայ կը տողանցեն այն կառոյցները, որոնք նուիրուած են Սարոյեանի, եւ կը հնչեն անոր հոչակաւոր խօսքերը կեանքի ժամանակին եւ հայուն մասին:

Փօլ Գալիքեանի պատրաստած կենսագրական այս համապարփակ ժապաւէնը արժանացած է միջազգային 6 մրցանակներու, որոնց շարքին՝ 1995ին Ֆիլադելֆիայի Օւրթապատկերի Միջազգային փառատօնի ոսկի մրցանակին՝ վաւերագրական լաւագոյն ժապաւէնի համար: 1991-էն 1998ի միջեւ ցուցադրուած է 14 երկիրներու տարածքին՝ 42 քաղաքներու մէջ եւ ունեցած է աւելի քան 300

հազար հանդիսատեսներ, մեծամասնութիւնը՝ օտարներ:

Գալիքեան կը յայտարարէ, թէ իր նպատակն է այս ժապաւէնին միջոցով Սարոյեանի կեանքն ու գործը երախտագիտութեամբ ներկայացնել հայ ժողովուրդին եւ հայութիւնն ու հայկական մշակոյթը ծանօթացնել աշխարհին: Նիւթական որեւէ շահ հետապնդել հեռու է անոր ձգտումը, եւ նուիրումով կատարուած գործի մը ապացոյցն է անոր շարունակուող շրջապատը:

Սարոյեանի տիպարով հմայուած այս լուսանկարիչը յաջողած է 1976ին ծանօթանալ անգլիագիր հոչակաւոր գրագէտին եւ լուսանկարել զայն: Սակայն ասիկա պարզ գործ մը չէ եղած, որովհետեւ Սարոյեան չէր սիրէր լուսանկարուիլ: Գալիքեանի երգած «Կիլիկիա»-ն պիտի ջերմացնէր Սարոյեանը: Հետագային Գալիքեանի լուսանկարներէն մէկը գրագէտին մահուան տասնամեակին առիթով յիշատակի դրոշմաթուղթերու վրայ պիտի տպուէր եւ հրապարակուէր միաժամանակ Միացեալ Նահանգներու եւ խորհրդային Միութեան մէջ: Սարոյեան առաջին անձն էր, որ արժանացաւ այս պատիւին:

Ժապաւէնին ցուցադրութենէն ետք շուրջ մէկ ժամ տեղի ունեցաւ զրոյց եւ Գալիքեան պատասխանեց ժապաւէնին պատրաստութեան եւ տարածումին վերաբերող հարցումներու:

ԹՂԹԱԿԻՅ

«ՕՐՆԵՐԳ» ԽՈՒՄԵՐ ԿԸ ՆԵՐԿԱՅԱՅԼԷ

ՀՈԳԵՒՈՐ ՀԱՄԵՐԳ

Մեկնաբանութեամբ՝
ՍՍԼԲԻ ԲԷԼԷՇԵՅՆԻ
Մասնակցութեամբ՝
ԿԱԼԵՊԻ ՀԱՅ ԱՌԱՔԵԼԱԿԱՆ ՀՈԳԵՒՈՐ ԵՐԱՅՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ԵՌԽԱՍԱՐԴԱՆԵՐՈՒՆ
Երաժշտական դեկլամարութիւն՝
ԽԱՅԻԿ ԽԱՅԱՏՈՒՐԵԱՆԻ
Հովանաւորութեամբ՝
ԳԵՐՈՒ. ԳԵՂԱՄ Ծ. ՎՐԴ. ԽԱՅԵՐԵԱՆԻ
(Բարեջան Անցնող Լիբանանի Հայոց թմին)

Տեղի կ'ունենայ Ուրբաթ 4 եւ Շաբաթ 5 Յունիս 1999, երկուշաբթի ժամը 8:30ին, «Սաժու» բաւարարանին մէջ (Շրջանային):

●Տոմսերը ստանալ BIBLE BOOK SHOP-ն (Նահի երկաթ կամուրջ), ԳՐԱՏՈՒՆ ՍԱՂԷՍ (ամուշալաճառ Նուկայի կից) եւ DISCOTHEQUE GEKAT-ն

Սակ՝ 5,000 Լ. Ո.

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ ՀԱՄԵՐԳԷՆ ԱՌԱՋ

Անգամ մը եւս, այսօր «ԳՈՒՍԱՆ»-ն ու «ՀԱՅԱՍՏԱՆ»-ը միասնաբար բեմ պիտի ելլեն:

«Մշակութային ազգ» մը ըլլալու միանգամայն երանելի՝ մարդկային որակի իմաստով, բայց միաժամանակ նաեւ դժուարակեաց գոյութիւն մը ժառանգուած է մեզի, զոր, ի նշ քննք, պիտի պահենք պահպանքը:

Մշակութային որակ կազմելը սուղ հաճոյք է: Կենցաղայինի գերիշխանութեան դէմ դնել-չդնելը մեր ընտրելիքն է ի հարկէ, բայց եթէ դարերէ ի վեր ընտրէր ենք ու միշտ ալ կարողացեր տակէն դուրս գալ, այսօր ալ այլ ընտրանք փնտելու ժամավաճառութիւնը եկէք չունենանք, նախ անոր համար, որ այլապէս ալ շօշափելի ուրիշ հարստութիւններ չատ չունինք, եւ ապա՝ տիպա՝ իրավիճակ ու գոյութիւն չէ մշակութային արժէքներու կրողը ու պահպանողը ըլլալը: Կը բաւէ քիչ մը աւելի զգօն ու կազմակերպ ըլլալ՝ ովկիանոսը կտրելէն ետք աւազանին մէջ չխեղդուելու համար...

Շաբաթ մը առաջ Դամազգայինի «Վասպուրական» սրահին մէջ ներկայացուցանալ արժէքաւոր վաւերաֆիլմ մը հայազգի համաշխարհային դէմք Ուիլիըմ Սարոյեանի մասին: Ներկայ էին հարիւրեակ մը մշակութասէրներ, որոնց մէջ մեր գաղութի քանի մը տասնեակ դպրոցներէն ընդամենը քանի մը ուսուցիչ ու մէկ տնօրէն: Դրաշալի ու համապարփակ պատրաստութիւն մըն էր ներկայացուածը. որ ամբողջապէս կը ծանօթացներ Սարոյեան մարդ - երեւոյթը. եւ որ. ինչպէս հեղինակը աւարտին բացատ-

«ԳՈՒՍԱՆ»-ը եւ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ»-ը ելոյթի մը ընթացքին:

րեց. իրագործուած էր բազմաթիւ զոհողութիւններով: Տարակոյս չունի կարծես. որ յառաջիկայ օրերուն լիբանանահայ աշակերտներ մեծ սրահներու մէջ համախմբուելով ի վերջոյ պիտի ծանօթանային մեծ մարդուն կեանքին ու գործին: Կազմակերպողներուն հարցուցի այդ մասին ու իմացայ, որ յաջորդ օրը նոյն սրահին մէջ պիտի կայանայ ցուցադրում աշակերտներու համար ու բոլոր դպրոցները հրաւիրուած են: Բծծիծաղով նկատել տուի, որ այդքան աշակերտներ կը տեղաւորուի՞ն սրահին մէջ: Յաջորդ օրը իմացայ որ... տեղաւորուեր են: Պարզապէս շատ քիչ թիւով աշակերտներ եկած են: Այսինքն շատ քիչ թիւով տնօրէններ գիտակցութիւն ունեցած են կարելորելու արժէքն ու չփախցնելու առիթը: Զեմ հաւատար, որ մեր բոլոր դպրոցներուն մէջ գտնուին գէթ քանի մը տասնեակ աշակերտներ, որ լսած ըլլան Սարոյեանի անուընդ. եթէ լսած իսկ են. գիտցած ըլլան մասնագիտութիւնը, եթէ գիտցած ալ ըլլան հայութեան մասին իր թելաւոր եւ նշանաւոր «Բանաձեւ»էն անդին գէթ տող մը կարդացած ըլլան իրեն:

Զեմ հաւատար. որ նման առիթներ միշտ կը շոյալուիին մեզի ու մեր մշակութային արժէքները սերունդներուն ծանօթացնելու պատեհ առիթները շատ են ու յարաճուն: Զեմ հաւատար մանաւանդ. որ տարեկներէն վերաբաղմ ու քննութիւնները լուրջ պատճառաբանութիւններ են նման առիթներէ խուսափելու: Թող դաս ու դասապահի հաշուրուէր ներկայացուած ու մեր աշակերտները անշնչելիօրէն ալ ծանցային մեր ազգային մեծագոյն հարձակութիւններէն մէկը ի հարկին տարին քանի մը անգամ, այլ դասանիւթի մը գիտելիք մը նուազ ապահովուելու զնով...

... եւ այսպիսի բաներ, վստահ եմ, որ տնտեսական դժուարութիւններու հետ կապ չունին:

Արթական ու մշակութային կառոյցներ բազմապիսի դժուարութիւններ յաղթահարելով կը պահեն, կը պահպանեն մեր արժէքները օր մը թատրոն մը բեմ հանելով, ուրիշ օր մը երգչախումբ մը: Բայց արդէն քանի տարիէ ի վեր կայ գերիսնդիր մը: Հեռացած ենք մշակութային արժէքներով հարուստ մթնոլորտէ, կեանքէ:

Այսօր «ԳՈՒՍԱՆ»-ն ու «ՀԱՅԱՍՏԱՆ»-ը բեմ պիտի ելլեն եւ ցուցադրեն անցնող կէս տարուան իրենց աշխատանքը: Ուշ երեկոյեան «Լեւոն Զանթ» Մշակութային կեդրոնի ջոկով անցնողներ նկատած կ'ըլլան հաւանաբար, որ բազմաթիւսնեակ երիտասարդներ երաժշտական աղուոր մթնոլորտ մը կ'ապրին այնտեղ: Արդիւնքը՝ Մակար Եկնաւեանի պատարագի մատու-

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳԸ

Ա.- ՊԱՏԱՐԱԳԸ ԻԲՐԵՒ ԽՈՐՀՈՒՐԴ, ԵՒՍ ԵՒ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆ

«ԱՍՏՈՒԱԾ ԱՅՆԶԱՆ ՍԻՐԵՑ ԱԾԻԱՐՀԸ, ՈՐ ՄԻՆՉԵՒ ԻՍԿ ԻՐ ՄԻԱԾԻՆ ՈՐԴԻՆ ՏՈՒԱԻ»

Մարդեղութեան խորհուրդը քրիստոնեայ եկեղեցւոյ մեծագոյն խորհուրդն է. ան մարդոց հանդէպ երկնաւոր հօր ունեցած անսահման սիրոյ շօշափելի ապացոյցն է: Իսկ Քրիստոսի երկրաւոր՝ փրկչական («մեսիական») կեանքն ամբողջութեամբ այդ խորհուրդի իրագործումն ու պսակումն է՝ յաւկապէս իր խաչելութեամբ եւ մահով, որ միաժամանակ սկզբնաւորութիւնն է «նոր կեանք»ի, եւ իր հրաշափառ յարութեամբ, որ յաղթանակն է յաւիտեանական կեանքի՝ մահուան վրայ:

Պատարագը, իբրեւ ծէս, Քրիստոսի «անձնագոհութեան» վերլիչումն ու վերականգնումն է, զոր համաքրիստոնէական եկեղեցին մեծ երկիւղածութեամբ եւ հանդիսաւորութեամբ կը մատուցանէ ամէն կիրակի եւ այլ տօնական առիթներով:

Պատարագ բառը պահպանելու ծագում ունի եւ կը նշանակէ «նուէր, ընծայ, զոհ, մատաղ», պատարագել՝ «ընծայել, զոհել»: Նախաքրիստոնէական շրջանին, հեթանոսներու մօտ, «արիւնստ եւ անարիւն» զոհերու նուիրարբերումը գերբնական ուժերու եւ չաստեղծներու բազինին՝ տարածուած եւ ընդունւած սովորութիւն էր եւ նշան՝ մեծարանքի եւ երախտագիտութեան, անոնք յաճախ կը ծառայէին նաեւ զայրացած չաստեղծներու ցատումը մեղմելու եւ զուժ հալցելու: Քրիստոսի խաչելութեամբ («զոհարեցութեամբ») եւ «նոր ուխտ»ի պատգամով՝ բարեպաշտական այդ ձեւական արտայայտութիւնները կը կորսնցրնեն իրենց արժէքն ու տարողութիւնը եւ մեկնելով «նոր կրօն»ի ոգիէն՝ համաքրիստոնէական եկեղեցին խստիւ կը մերժէ մանաւանդ «արիւնահեղութեամբ» կատարուող եւ բարբարոս բարբերու յատուկ զոհարեցութիւնները՝ ապաւինելով միմիայն աստուածային գերագոյն զոհարեցութեան՝ Քրիստոսի սրբազան պատարագին, զոր Աստուած մատուցեց ի նշան հայրական սիրոյ եւ ներողամտութեան՝ համայն մարդկութեան սկզբնական եւ նախնական մեղքերու քաւութեան եւ հոգիներու փրկութեան համար («Ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց եւ ի փրկութիւն աշխարհի»):

Սրբազան պատարագի խորհուրդը կը հաստատէ նոյն ինքն Քրիստոս՝ Վերջին Ընթրիքի (Աւագ Հինգշաբթի) ընթացքին հետեւեալ խօսքերով.

«Առէ՛ք, կերէ՛ք, ա՛յս է մարմին իմ, որ վառն ձեր եւ բազմաց բաշխիլ... Արբէ՛ք ի սմանն մանեքեան, ա՛յս է արիւն իմ նորոյ ուխտի որ յաղագս ձեր եւ բազմաց յեղանի, ի քաւութիւն եւ ի թողութիւն մեղաց»:

«Ջայս արարէք առ իմոյ յիշատակի»:

Ահա ա՛յս խօսքերու մէջ կը կայանայ հիմնական խորհուրդը Սրբազան պատարագին եւ Սուրբ հաղորդութեան:

Պատարագը իբրեւ ծէս եւ արարողութիւն կը պարտադրէ երուսաղէմի առաջին եպիսկոպոս Ս. Զակար (Տեառնեղբայր) առաքելին, որ մեկնելով Քրիստոսի ուղղակի թելադրանքէն՝ գայն կը հաստատէ՝ հաւատացեալներու հոգիներուն եւ գիտակցութեան մէջ դործմելու համար Քրիստոսի մարդեղութեան, զոհարեցումին եւ փրկութեան խորհուրդները Սուրբ հաղորդութեան միջոցով:

Պատարագի առաջին գրաւոր խմբագրութիւնը կը վերագրուի Բարսեղ Կեսարացիին: Քրիստոնէութեան պետական կրօն հռչակուելէն ետք՝ գիրերու գիւտին նախորդող հարիւրամեակին (Գ. դար) Հայաստանի մէջ պատարագը կը կատարուէր յունարէն եւ ասորերէն լեզուներով: Ե. դարուն՝ մեր առաջին թարգմանիչները, Աստուածաշունչի եւ կրօնական - ծիսական այլ մատեաններու հայացման զուգահեռ համառօտ թարգմանութիւնը կը կատարեն նաեւ Բարսեղ Կեսարացիին եւ Յովհան Ոսկեբերանին վերագրուող խմբագրութեանց, որոնք հիմնական առաջօրը կը դառնան հայկական պատարագին: Ոսկեղաբու աւարտին, Յովհան Ա. Մանդակունի կա-

թողիկոսի օրով (.... - 490) հայերէնի կը թարգմանուին նաեւ Աթանաս Աղեքսանդրացիի, Յովհան Ոսկեբերանի եւ Կիւրեղ Աղեքսանդրացիի պատարագները: Ասոնց վրայ եթէ աւելցնենք նաեւ Ս. Գրիգոր Լուսաւորչին եւ Ս. Սահակ Պարթեւին վերագրուողները՝ որոշ զաղափար մը կազմած կ'ըլլանք պատարագի ձեւաւորման առաջին հանգրուանի (Գ. - Ե. դդ.) ընդհանուր վիճակի մասին: Պատարագամտոյցի ձեւաւորման եւ զարգացման գործընթացը կը շարունակուի յիշեալ տարբերակներու համադրումի եւ բիրեղացման ճամբով մինչեւ ԺԱ. դար:

Որմէ ետք ան կ'ենթարկուի յաւելեալ մշակումներու եւ հարստացման, յատկապէս Ս. Ներսէս Լամբրոնացիի եւ Խաչատուր Տարօնացիի կողմէ. այդ յմաստով մեծագոյն ներդրումը կը կատարէ Ս. Ներսէս Շնորհալի:

Հայկական պատարագամտոյցը իր վերջնական տեսք կը ստանայ ԺԴ. դարուն եւ իր այդ բիւրեղացած դիմագիծով՝ ներքին կուռ եւ տրամաբանական կառուցուածքով, արարողութիւններու վեհութեամբ, շարականներու վսեմութեամբ եւ երաժշտութեան հոգեպարար գեղեցկութեամբ կը դառնայ հայ հոգեւոր ներշնչումի մեծագոյն իրագործումներէն եւ համաքրիստոնէական եկեղեցւոյ անցուզական զոհարներէն մէկը, արժանանալով ստարներու անվերապահ հիացմունքին եւ «Թագունի» պատարագաց» տիտղոսին՝ մեր մշակութային առաջին կոթողին՝ Աստուածաշունչի անգերազանց թարգմանութեան կողքին:

Բ.- ՊԱՏԱՐԱԳԻ ԵՐԱԺՇԱԿԱՆ ԲԱՆԱԴՐԱՄԱՍԸ

Համաքրիստոնէական եկեղեցւոյ կազմաւորման առաջին իսկ օրէն՝ երաժշտութիւնը հիմնական բաղադրամասերէն մէկը կը դառնայ ծիսական արարողութիւններու: Այդ իմաստով համաեւրոպական դասական երաժշտութեան երգային առաջին սեւը կը նկատուի «սաղմոսերգութիւն»ը (psalmody), որուն անմիջապէս կը յաջորդեն «կցուրդը», «կացուրդ»ն ու «կանոն»ը (չարական): Եկեղեցական ծէսերու եւ արարողութիւններու ընդհանուր կարգաւորման ընթացքին երբ պատարագը առանցքային դիրք կը զբաւէ՝ երաժշտական առումով եւս ան բացառիկ կարեւորութիւն կը ստանայ թէ՛ իր ծաւալով, թէ՛ իր կառուցով, թէ՛ իր հանդիսաւորութեամբ, եւ թէ՛, մանաւանդ՝ հոգեբանական իր զարգացումով եւ լարուածութեամբ: Այդ իսկ պատճառով՝ պատարագը երաժշտականօրէն ամէնէն աւելի փնտռուած եւ ամէնէն շատ մշակուած սեւը կը դառնայ՝ Արեւմուտքի մէջ:

Ժիշդ է որ Կաթոլիկ եկեղեցւոյ պաշտօններգութիւնը, շնորհիւ իր երկու մեծ բարեկարգիչներուն (Grégoire le Grand՝ 540-604 եւ Charlemagne 742-814) ոճային որոշ միակերպութիւն կը ստանայ. միւս կողմէ, սակայն, զգալի չափով կ'արգելակուի անոր ազատ զարգացումը, ինչ որ պատճառ կը դառնայ անոր որոշ միօրինակութեան եւ միապաղաղութեան: «Գրիգորեան երգ»ի երգացանկը պաշտօնապէս կը փակուի ԺԲ. դարու աւարտին:

Արեւմուտքի մէջ, պատարագի բազմաձայն մշակումը՝ հնարաւոր կը դառնայ «Գրիգորեան բարեկարգում»ի կաշնդղումներէն ձերբազատելէ ետք միայն, մօտաւորապէս ԺԳ. դարուն: Այդ իմաստով մեզի հասած բազմաձայն առաջին պատարագը կը կոչուի «Messe de Tournai» (շ. 1323), որ անանուն հեղինակներու զանազան հատուածներէ կազմուած համադրում մըն է: Իսկ մեզի հասած հեղինակային, անհատական բազմաձայն առաջին ամբողջական (Յ մաս) եւ միատարր պատարագը կը պատկանի Guillaume de Machaut (շ. 1300-1377) գրիչին եւ կը կոչուի «Messe de Notre - Dame» (1349-83), որմէ ետք մեծ թափով կը շարունակուի պատարագի բազմաձայն մշակումը՝ հասնելով ծաղկումի իր գագաթնակէտին, յատկապէս Վերածնունդի շրջանին՝ բազմաձայնութեան Ոսկեդարուն (ԺԶ. դար) եւ ի մասնաւորի՝ Giovanni di Palestrinaի մօտ (շ. 1525-1594): Աւելի ուշ շրջանի երաժշտական

բացառիկ կոթողներ են Johann-Sebastian Bach (1685-1750) «Սի միգեօր», Wolfgang-Amadeus Mozart (1756-1791) «Տօ միգեօր» եւ Ludwig Van Beethoven (1770-1827) հանդիսաւոր «Missa Solemnis» պատարագները:

Կացուցութիւնը տարբեր է մեր պարագային, զրկուած ըլլալով քաղաքական - տնտեսական - մշակութային բարենպաստ պայմաններէ՝ բազմաձայնութիւնը շատ ուշ (1885) հազար տարուան տարբերութեամբ) մուտք կը գործէ հայ իրականութենէն ներս եւ շատ մեծ դժուարութեամբ կը հաստատուի մասնաւորաբար հայ եկեղեցական երաժշտութեան մէջ: Երկրորդ մեծ խոչընդոտը գործածական եւ գործնական նոթագրութեան (notation) չգոյութիւնն է, որու հետեւանքով հայ երաժշտութիւնը կը զրկուի նաեւ լուրջ ենթահողէ՝ «հում նիւթէ»: Այս երկու ժխտական երեսները ունեցած են նաեւ իրենց դրական ազդեցութիւնները: Առաջին հերթին, բազմաձայնութեան բացակայութեան պայմաններուն մէջ՝ հայ երաժշտութեան մեղեդիական գիծն է, որ աւելի կը նպաստաւորուի եւ այդ ուղղութեամբ է, որ հայ երաժիշտները կը զարգացնեն իրենց երեւակայութիւնը, ներշնչումն ու հնարաւորութիւնները. որոշ չափով ա՛յս հանգամանքին կը պարտինք հայկական մեղեդիի բացառիկ հմայքն ու գեղեցկութիւնը: Երկրորդ պարագային՝ նոթագրութեան չգոյութիւնը առիթ կու տայ, որ հայ երաժշտութիւնը, արձանագրուած չլրջալով պահէ իր կենսունակութիւնը, շարունակէ զարգանալ իր բնական ընթացքով, կրէ ազդեցութիւնը նոր ժամանակներու, հարստանայ ժամանակակից մարդու հոգեբանութեամբ եւ հարազատութեան հնչէ մեր ականջնեւորուն: Հաւանաբար ա՛յս է պատճառը, որոշ չափով, մեր հնաւանդ երգերու յուզական խորութեան եւ մեղեդիներու առինքնող գեղեցկութեան: Այս պատճառով է, որ մեր շարականները այսքան այժմեական կը թուին. այս պատճառով է նաեւ որ մեր պատարագը իր «երաժշտականութեամբ» այսքան կը հմայէ մեզ եւ ստարները միաժամանակ. երաժշտական առումով՝ հայկական պատարագի «այժմեականութիւնը» իր ամէնէնէն էական յատկանիւններէն մէկն է:

Ի տարբերութիւն Արեւմուտքի՝ հայ երաժշտութիւնը զրեթէ չէ արտադրած հեղինակային - անհատական պատարագներ. Եկմայեան, Չլիլիկերեան եւ Կոմիտասեան պատարագները պարզապէս բազմաձայն մշակումներ են եւ ոչ թէ անհատական ստեղծագործութիւններ. անոնք մշակուած են նկատի ունենալով մեր եկեղեցիներու կատարողական պայմաններն ու կարելիութիւնները: Հայկական պատարագը, իր երկու գլխաւոր տարրերակներով (Եկմայեան եւ Կոմիտասեան) մեր ազգային հարստութեան մաս կը կազմեն: Հայ եկեղեցին՝ որդեգրելով գանոնը, իր ծոցին մէջ վառ կը պահէ ազգային հազարամեայ աւանդութիւն մը, որ հայ ժողովուրդի գոյատեւման կարեւորագոյն ազդակներէն մէկը եղած է:

Machautի, Palestrinaի, Bachի, Mozartի, Beethovenի եւ միւս երգահաններու պատարագները գեղարուեստական նպատակներ հետապնդող անհատական ստեղծագործութիւններ են եւ սահմանուած են համերգային կատարումներու եւ ոչ թէ եկեղեցական պաշտօններգութեան ընթացքին երգուելու: Արեւմտեան երաժշտական պատարագները սակաւ բացառութեամբ կ'ընդգրկեն պաշտօներգութեան 5 գլխաւոր բաժինները միայն. «Kyrie Eleison» (Ողորմեա՛, տէր), «Gloria» (Փառք ի բարձունս Աստուծոյ), «Credo» (Հաւատամք), Sanctus (Սրբաացութիւն) եւ «Agnus Dei» (Գառն Աստուծոյ):

Մինչ Եկմայեան եւ Կոմիտասեան մշակումները կ'ընդգրկեն պատարագն ամբողջութեամբ՝ պատարագիչի, սարկաւազի եւ երգչախումբի բաժիններով հանդերձ: Հոս կը կայանայ նաեւ հիմնական տարբերութիւններէն մէկը գեղարուեստական երկի եւ պաշտօններգութեան:

ՄԵԼԵՈՆ ՏԵՄԻՐՃԵԱՆ

ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ ԼԻԲԱՆԱԽԻ ԾՐՋԱՆԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՍՕՐ՝ ՀԻՆԳԵՇԱՐԹԻ, 3 ՅՈՒՆԻՍ 1999, ԵՐԵՎԱՆԻ ժԱՄԸ 8:30ԻՆ,

ՄԱԿԱՐ ԵԿՄԱԼԵԱՆ ՊԱՏԱՐԱԳ

Բարձր հովանաւորութեամբ՝ Ն. Ս. Օ. Տ. Տ. ԱՐԱՍ Ա. ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ

Նախագահութեամբ՝ ԳԵՐՊ. Տ. ԳԵՂԱՍ Ծ. ՎՐԻ ՄԱՅԵՐԵԱՆԻ

Մասնակցութեամբ՝ ՀԱՄԱԶԳԱՅԻՆԻ «ԳՈՒՍԱՆ» ԵՐԳՉԱԽՈՒՄԲԻՆ ԵՒ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» ՆՈՒԱԳԱԽՈՒՄԲԻՆ

Գեղարուեստական ղեկավար եւ խմբավար՝ ԵՐՈՒԱՆԴ ԵՐԿԱՆԵԱՆ

ԱՄԵՐԻԿԵԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆԻ «ԷՍԵՄՊԼԻ ՀՈՂ»Ի ՄԷՋ

գրականությունը եւ մշակույթը

«ՊԱՍԼՊԵՏԻ ՄԻՋԱԶԳԱՅԻՆ ՓԱՌԱՏՈՒՆ - 1999»

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՖԻԼՀԱՐՄՈՆԻՔ ՆՈՒԱԳԱՆՈՒՄԸ ԵՒ ՀԱՐԼ ԱԶՆԱԻՈՒՐ ՊԱՍԼՊԵՏԻ ՄԷՋ

«Պասլպետի Միջազգային Փառատոն - 1999»-ի յանձնախումբը, գլխավորությամբ Մայր Արիտայի, 27 Մայիս 1999-ի առաւօտեան Լիբանանի մամուլի սենտիքայի կեդրոնատեղիին մէջ տուաւ մամուլի ասուլիս մը՝ լիբանանեան լրատուական գործակալութիւններն ու մամուլը հաստի դարձնելու համար յառաջիկայ 17 Յունիսին մինչեւ 21 Օգոստոս Պասլպետի պատմական տաճարներուն մէջ տեղի ունենալիք փառատոնին մանրամասնութիւններուն:

Յետ լիբանանեան քայլերգի յոտնկայս ունկնդրութեան, Լիբանանի մամուլի սենտիքայի նախագահ Մոհամետ Պասլպետի ողջունեց լիբանանեան (եւ լիբանանահայ) գրաւոր եւ բանաւոր մամուլի, ինչպէս նաեւ հեռատեսիլի կայաններու ներկայացուցիչներն ու թղթակիցները եւ կարեւորութեամբ ընդգծեց պասլպետեան փառատոններու կազմակերպութիւնը՝ իբրեւ լիբանանեան քաղաքակրթութեան խորհրդողանջ եւ արուեստի ու ստեղծագործութեան ամեն զայտուն արտայայտութիւնը՝ Լիբանանի տարածքին կայացող բոլոր փառատոններուն մէջ: Ակնարկելով պատերազմի տարիներուն, նախագահը նշեց, որ տիրող անմայաստ պայմաններուն բերուով ակամայ դարձեցան պասլպետեան գիշերները եւ թ լիբանանցիները զգացին, որ կարեւոր բաժին մը կորսնցուցին իրենց ինքնութեան քաղաքակրթութենէն եւ ներկայիս, փառատոններու վերադարձով վերագտնուեցաւ նաեւ կորսուած բաժինը:

Երկրորդ խօսողը եղաւ կազմակերպիչ յանձնախումբի նախագահուի Մայր Արիտա, որ շնորհակալութիւն յայտնելէ ետք Լիբանանի զբոսաշրջութեան նախարարութեան եւ այն հաստատութիւններուն, որոնք կը սատարեն այս տարեշրջանի փառատոնին իրականացման, ներկայացուց Պասլպետի փառատոնին յայտագիրը, որուն ընթացքին *վիստե-երիզ* ցուցադրւեցան հատուածներ, մասնակցող արուեստագետներու եւ խումբերու նախկին ելոյթներն:

Այնուհետեւ խօսք առաւ փառատոնի յանձնախումբը *թերմիք* բաժնի պատասխանատու ժողէ՛ Շըմալի եւ դիտել տուաւ, որ 1997-ի եւ 1998-ի փառատոններուն նկատուած *թերմիք* սխալները սրբագրուած են արդէն եւ լոյսի,

ձայնի սարքաւորումներն ու բեմահարթակը օժտուած են արհեստագիտութեան ամեն արդիական միջոցներով. մանրամասնելով, Շըմալի ըսաւ, որ այս փառատոնին համար պիտի կառուցուի 9 մետր լայնք եւ 18 մետր երկայնք ունեցող հռոմեական ոճով ժամանակակից ամփիթատրոն մը՝ աստիճաններով: Յայտագիրն տոմսները պիտի ըլլան մատչելի եւ պիտի վաճառուին ձեռնարկ կեդրոններու մէջ եւ համակարգիչի միջոցով: Ան աւելցուց, որ յանձնախումբին նպատակն է Պասլպետի գիշերներուն ապահովել ժողովրդային հոծ բազմութիւն եւ այդ նպատակով պիտի տրամադրուին յոխադրակառքեր, որոնց կեդրոնները պիտի յայտարարուին աւելի ուշ:

Հուսկ, խօսք առաւ միջազգային վարկի տիրացած լիբանանեան «*Զարաբալլա*» պարախումբի նախագահ Ապտէլ Հալիմ Զարաբալլա եւ ոգեկոչեց պատմական գիշերները Պասլպետի փառատոններուն՝ ընդգծելով անոնց որոշմը Լիբանանի քաղաքակրթութեան եւ մշակութիւն վրայ: Ան միաժամանակ վեր առաւ «*Զարաբալլա*» պարախումբին բերած նորութիւնները արուեստի աշխարհին մէջ, եւ զայն նկատեց պարային ստեղծագործութեան միջազգային նոր լեզու՝ արհեստավարժութեան, արուեստի ժամանակակից *թերմիք* եւ աւանդական միտքի միաձուլ ինքնութիւն վրայ կառուցուած: Մամուլ ասուլիսին տեղեկացուեցաւ նաեւ, որ արուեստագետ գեղանկարիչ Մոհամետ Ալրաուսա «*Փառատոնը*» խորագրեալ վիճադրանկար (*լիթոկրաֆ*) մը պատրաստած է (50x70 սմ.), նուիրուած Պասլպետի ներկայ, 22րդ փառատոնին:

Յիշեցնեմք, որ կազմակերպիչ յանձնախումբի կողմէ այս առիթով ներկաներուն բաժնուեցաւ երեք լեզուներով (արաբերէն, ֆրանսերէն, անգլերէն) մամուլ ասուլիսին տեղեկացուեցաւ նաեւ, որ արուեստագետ գեղանկարիչ Մոհամետ Ալրաուսա «*Փառատոնը*» խորագրեալ վիճադրանկար (*լիթոկրաֆ*) մը պատրաստած է (50x70 սմ.), նուիրուած Պասլպետի ներկայ, 22րդ փառատոնին:

Յիշեցնեմք, որ կազմակերպիչ յանձնախումբի կողմէ այս առիթով ներկաներուն բաժնուեցաւ երեք լեզուներով (արաբերէն, ֆրանսերէն, անգլերէն) մամուլ ասուլիսին տեղեկացուեցաւ նաեւ, որ արուեստագետ գեղանկարիչ Մոհամետ Ալրաուսա «*Փառատոնը*» խորագրեալ վիճադրանկար (*լիթոկրաֆ*) մը պատրաստած է (50x70 սմ.), նուիրուած Պասլպետի ներկայ, 22րդ փառատոնին:

Ս. Գ. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

● **ՎԱՆԵՍՍԱ ՍԱՅ** ծնած է Սիւնկապուր, 1979-ին: Չորս տարեկանին տեղափոխուած է Լոնտոն: Գործը տարիքէն սկսած է հետեւիլ երա-

ւանգերազանցելի վարպետ Լուա Լայերպապուրե-նայի հոշակը զայն առաջնորդած է միջազգային հանդէսներու՝ Լիթերիկայի, եւրոպական մայ-

րաքաղաքներու եւ բազմաթիւ այլ երկիրներու մէջ:

● **ՃԷՖ ԶՈՒՆԵ** ծնած է Պալթիմոր. մանկու-թեանն սկսած է նուագել դաշնակի վրայ: Մեծ հետաքրքրութիւն ցուցաբերած է ֆրանսական երաժշտութեան նկատմամբ, յատկապէս մեղեդիներու, որոնք զինք հասցուցած են Փարիզի Լեզալիին երաժշտանոց, ուր եւ արժանացած է երկու դաշնակի եւ սենեկային երաժշտութեան առաջին մրցանակներու:

Իրեն դաշնակահար ան հանդէս եկած է հրոշակաւոր երգիչներու հետ: Հեղինակ է նաեւ երաժշտական բազմաթիւ յորինումներու:

● **ՃԻՒՆ ԱՆՏԵՐՍԵՆ** կը համարուի 20րդ դար-ու ամենէն նշա-նաւոր երգչուհի-ներէն մէկը, որ մի-ջազգային բեմե-րու վրայ կեանքի կը կոչէ 19րդ դար-ու ֆրանսական երաժշտութեան գործերը:

Միւս Լանտը-սըն առաջին ան-գամ փայլեցաւ Փարիզի մէջ, 1985-ին եւ մինչեւ օրս կը շարունա-կէ իր երթը՝ մի-ջազգային օփե-րաներու մէջ դե-րերգ ստանձնե-լով: Անցեալ տա-րի, Օիթակոյի օ-

փերայի բեմին վրայ առաջին անգամ ըլլալով ան հանդէս եկաւ «Նորմա» նշանաւոր օփերայի գլխաւոր դերերգով, որ կը նկատուի ամենէն զոր-ւարը եւ Լիթիա-Քալիսի յաջողութեան բանա-

լիւն:

Երգչուհի Ճիւն Անտըրսըն:

Փերայի բեմին վրայ առաջին անգամ ըլլալով ան հանդէս եկաւ «Նորմա» նշանաւոր օփերայի գլխաւոր դերերգով, որ կը նկատուի ամենէն զոր-ւարը եւ Լիթիա-Քալիսի յաջողութեան բանա-

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՖԻԼԸԱՐՄՈՆԻՔ ՆՈՒԱԳԱՆՈՒՄԸ

65 տարուան կեանք ունի. անկախ շարաթա-կան մնալուն ելոյթներով հանդէս կու գայ Լիբ-անոն «Լիթալ խաչատրեան»-ի անուան սրահին մէջ: Հայերէնի նուագախումբը բազմաթիւ առիթ-ներով ելոյթներ ունեցած է ռուսական, ամերիկե-ան, եւրոպական քաղաքներու միջազգային բե-մերու վրայ, իբրեւ խմբավար ունենալով նշա-նաւոր երաժիշտներ եւ յորինողներ, ինչպէս՝ Ս.

Հայաստանի պետական ֆիլհարմոնիք նուագախումբը:

Լիոսթրոփովիչ, Ս. Ռիչըր, Տ. Օլսթրախ, Արաւ խաչատրեան, եւ ուրիշներ:

1989-էն ի վեր նուագախումբին գեղար-ւեստական ղեկավարն ու խմբավարն է Լորիս Մանուկեան: Անցնող տարիներ-ուն նուագախումբը ելոյթներ ունեցաւ Լիւստրիոյ, Գերմանիոյ, Սպանիոյ, Պերսի-քայի, Անգլիոյ, Ֆրանսայի, Հոլանտայի, Լիքսենպուրի, Յունաստանի եւ Լեմերի-կայի մէջ: Վերջին երեք յաջորդական տա-րիներուն նուագախումբը հրաւիրուեցաւ Լիւստրիա՝ Նոր Տարուան առիթով ելոյթ-ներ ունենալու, որոնք տեղւոյն հեռատե-սիւով ներկայացուեցան աշխարհի աւելի քան 500 միլիոն հաճոյսականներու:

31 Յունիսին, Պասլպետի փառատոնին նուագախումբը պիտի ընկերակցի Միւս Լանտըսընի, իսկ 1 Օգոստոսին դաշնա-կահար Արմէն Պապիսանեան ելոյթ պի-տի ունենայ նուագախումբին հետ. խմբա-վարութեամբ Լորիս Մանուկեանի:

● **ՀԱՐԼ ԱԶՆԱԻՈՒՐ** ծնած է Փարիզ, 1924-ին, հայ գաղթական (Լեզնաւորեան) ընտանիքի մէջ: Փոքր տարիքէն ցուցաբերած է մեծ ընդու-նակութիւն եւ շնորհ՝ դերասանական, պարար-ւեստի եւ երգարուեստի մարզերուն մէջ եւ հրո-շակի տիրացած 30 տարեկանին:

Լոյսերու երկրին մէջ ան արժանացած է բազ-մաթիւ մրցանակներու՝ իբրեւ դերասան, երգիչ, յորինող: Լիթ համբաւի տիրացած հայագի ար-

ւեստագէտին գործերը ծանօթ են աշ-խարհի գրեթէ բո-լոր ժողովուրդնե-րուն:

Ֆրանք Սինաթ-րայի մահէն ետք Շարլ Ազնաւուր կը նկատուի «տի-տան»-ներուն վեր-ջինը, որ մօտիկ անցեալին «Թալմի-Մակազի»-ի եւ Սի.Լ.Գ.Լ.Գ.ի կողմէ հոշակուեցաւ «Իսրու» արուես-տագէտը:

1997-ին, Ֆրանսայի նախագահ ժաք Միրաք Շարլ Ազնաւուրը պարգևատրեց Ֆրանսայի բարձրագոյն՝ «Պատուոյ Լեգէոնի սպայի աս-տիճան» շքանշանով:

● **«ԲԱՐԱԲԱՆԱՆ»** պարային թատրոնը աշ-խարհահռչակ դարձաւ իր տասնեակ ներկայա-ցումներով՝ արաբական երկիրներու, ամերիկե-ան քաղաքներու, Եւրոպայի, Քանադայի, Լիւն-

րիկայի եւ հեռաւոր Արեւելքի մէջ բեմա-դրուած:

Ապտէլ Հալիմ Քարաբալլա եղաւ առա-ջին արուեստագէտը, որ Լիբանանի եւ աս-րողք Լիթալիոյ տարածքին ստեղծեց պա-րային թատրոն՝ ներշնչուած լիբանա-նեան ֆոլքլորէն եւ արաբական աւանդու-թէն, որոնք կը ներկայացուին արդիական ոճով եւ բարձր թեքնիքով:

Պասլպետի փառատոնին «Քարաբա-լլա» խումբը պիտի ներկայանայ նորա-ստեղծ գործով մը, գրառուած՝ Ռիլիմ Օլէքսիիիի Քարաբալլա-նի թատերախաղի հետեւողութեամբ:

Լիթալիաթոն պարային թատերախաղի պատրաստութեան իրենց մասնակցու-թիւնը բերած են արաբ եւ օտար արուես-տագէտներ, գրողներ, երաժիշտներ, ինչ-պէս՝ բանաստեղծ Սալիտ Աբլ, յորինողներ Մարալ Սալիֆէ, Թաուֆիք Ալպաշա, Ջէքի

պէս՝ բանաստեղծ Սալիտ Աբլ, յորինողներ Մարալ Սալիֆէ, Թաուֆիք Ալպաշա, Ջէքի

«Զարաբալլա» խումբի փորձերն տեսարան մը:

Նասիֆ, Շարպէլ Ռուհաննա, Էլի Օուէրի, պա-րուսոյց Թորա Սուրուր:

Թատերախաղին գեղարուեստական ղեկա-վարն ու հագուստներու ձեւագծողն է Ապտէլ Հալիմ Քարաբալլա:

● **ՈՒՊԻՆ ԱՊՈՒ ԽԱԼԻԼ** ծնած է Պերաւ եւ լիբանանեան պատերազմին հետեւանքով 1978-էն ի վեր կը բնակի Միւնիխ. պատանի տա-րիքէն սորված է նուագել արաբական ուտի վրայ, աւելի ուշ, Միւնիխի մէջ հետեւած է փշո-ղական գործիքներէն շուրի դասընթացներու,

ապա մասնագի-տացած՝ իբրեւ վերլուծող երա-ժշտագէտ՝ եւրո-պական դասա-կան երաժշտու-թեան, ինչ որ խթան հանդիսա-ցած է արաբական երաժշտութիւնը նոր տեսութեամբ հարստացնելու:

Լուպիկ Ապու Սալիլին արուես-տը ոչ ճազ է, ոչ ալ ֆոլքլոր, ոչ արա-բական, ոչ ալ եւ-րոպական, ոչ լի-բանանեան, ոչ ալ գերմանական, ոչ դասական, ոչ հին եւ ոչ ալ ժամանակակից. խորքին մէջ սակայն, Ապու Սալիլի արուեստը այս բոլորին խա-ցումն ու մարմնաւորումն է, երաժշտական նոր բովանդակութեամբ: Յորինող, երաժիշտ Ռա-պիկ Ապու Սալիլին կ'ընկերակցին խումբ մը արաբ եւ օտար նուագողներ, երաժշտական տարբեր գործիքներու օգտագործմամբ:

Յորինող Ռապիկ Ապու Սալիլ իր ուսին հետ:

Չուբակահարուի Վանեսա Մայ:

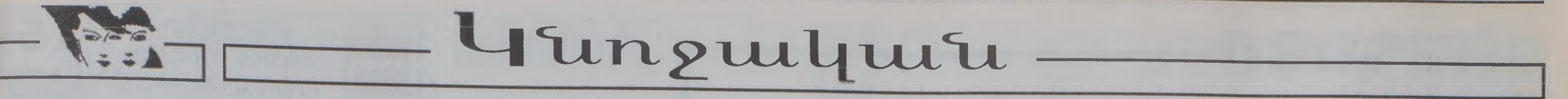
Լուսինն անգամ ելոյթ ունեցած է Լոնտոնի մէջ, նուագախումբի ընկերակցութեամբ, տասը տարեկանին: Այնուհետեւ անոնցին կ'սկսէ նուա-գախումբի հետ սկսած է ելոյթներ ունենալ աշ-խարհի տարբեր երկիրներու մէջ, արձանագրած է երկու Սի. Տի. ներ, երրորդը ընթացքի մէջ է: Վանեսա Մայ կը համարուի աշխարհի ամենէն երիտասարդ երաժիշտը, որ չորսակի համերգ-ներ արձանագրած է Չալքոմպիլէն եւ Մանտըլ-սընէն: Քննադատներուն համաձայն, Վանեսա Մայ կը համարուի «բնականէն վեր» տա-ղանդ մը, որ 20 տարեկանին արդէն դարձած է աշխարհահռչակ:

● **ԲԱՐԱԲԱՆԱՆ** մանուկ տարիքէն մեծ սէր ցուցաբերած է երգարուեստի նկատմամբ: Հօրը կիթառը ձեռքին իրենց տան դրան առջեւ ամբողջ օրը երգելով կ'անցընէր: Այսօր, անի-կա մեծ հռչակ կը վայելէ շնորհի իր զգացական ձայնին, տաղար դին եւ երգար-ւեստի մարզին մէջ ձեռք բերած մտութեան: Ան ֆլամինկոյի նշա-նաւոր աստղերէն է:

● **ԷՄԱ ԼԱՅԵՐ-ՊԱՊՈՒԵՆԱ** ծնած է Ֆրանք-ֆորթ, 1970-ին: 12 տարեկանին հե-տեւած է պարի դասընթացներու եւ մասնագիտա-ցած պարադրա-կան արուեստի մէջ: Ֆլամինկոյի

Պարուհի Էմա Լայերպապուրեան:

ՄԵՐ ԶԱՒԱԿՆԵՐԸ ԵՒ ՄԵՆՔ

ԿՏԱՆՔՆԵՐ՝ ՊԶՏԻԿԻՆ ՇԱՄԱՐ

ԻՆՉՊԷՍ ԼՈՒՍԱԽՈՐԵԼ ԲՆԱԿԱՐԱՆԸ

ԵԼԵԿՏՐՈԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

Շատ փոքրերում համար մեծ վտանգ մըն է այս: Անսիջապէս որ չորս թաթերով կը սկսին տեղափոխւիլ սենեակին մէկ կողմէն միւսը, մեծ փափաք մը կ'ունենան դպչելու բոլոր այն բաներում, որոնք կ'իյնան իրենց ձեռքին տակ:

Ելեկտրական փրիզները անոնց համար կը դառնան իսկական վտանգ մը: Մասնաւոր պատրաստուած փրիզներ կան, որոնց ծակերում մէջ պզտիկները չեն կրնար իրենց մատիկները մտցնել: Այսպիսով անոնք կրնան զերծ մնալ առանել կամ մուսգ զօրաւոր ու վտանգաւոր ելեկտրական հոսանքներէ: Կրնաք նաեւ հասարակ փրիզներու պաշտպանութեան համար կափարիչներ հաստատել:

Տան մէջ պզտիկ ունեցողներու համար անհրաժեշտ գոյուղութիւններ են ասոնք:

ԵԼԵԿՏՐԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

Երբ ձեր գործերը աւարտած էք, գործիքները անջատեցէք փրիզէն եւ տեղը մի՛ ձգէք, ամբողջ այն ժամանակամիջոցին, երբ վառարանը կ'աշխատի կամ կասկարան կը գործէ, մի՛ հեռանաք այդտեղէն եւ կամ պըզտիկը տարէք ձեզի հետ:

Փռուն ալ կրնայ վտանգ ներկայացնել, երբ անոր դուռը բանալը դիւրին է: Հետաքրքիր պզտիկը կրնայ ձեռքը դէպի ներս երկարել եւ հետաքրքրութենէ մղուած՝ ներսի տաք մետաղները բռնել:

Ձեր արդու կը պզտիկին համար անմատչելի տեղ մը դրէք, այնքան ատեն որ տաք է: Եւ մոյնիսկ եթէ արդու կը բարձր սեղանի մը վրայ ըլլայ, պզտիկը կրնայ բռնել թելը եւ զայն վար ձգել:

Երբ հեռաձայնին պատասխանել կամ դուռը բանալ կը ստիպուիք, պզտիկին համար այս կամ այն վտանգներէն մէկը չէզոքացնել առաջ անմիջապէս մի՛ վազէք: Անուշադրութեան մէկ վայրկեանէն իսկ բաւարար է ճակատագրական ըլլալու:

ԿՐԱԿԸ

Այնքան տարի հազարաւոր վտանգաւոր եւ մոյնիսկ մահացու դէպքեր տեղի կ'ունենան կրակին պատճառով:

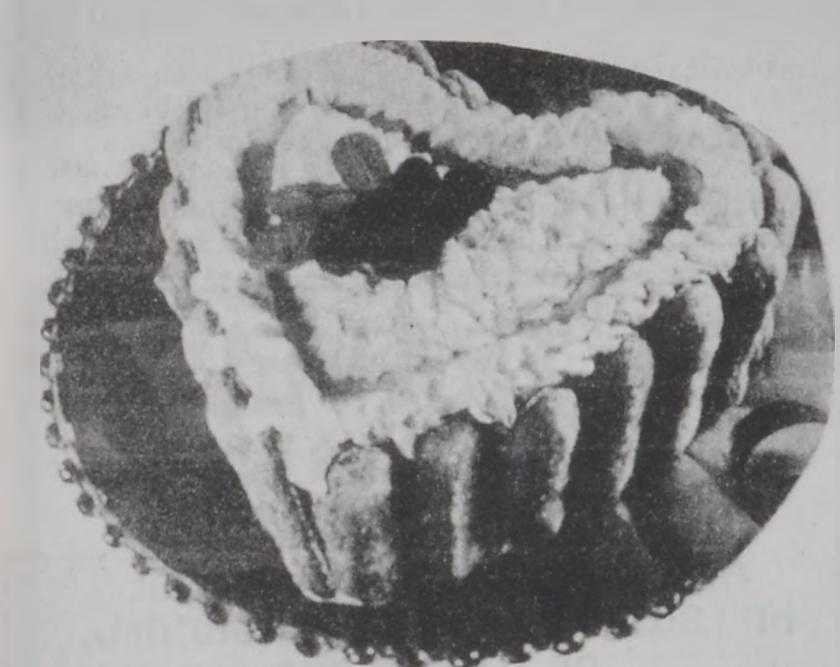
Լուցկիի տուփը ասդին-անդին մի՛ ձգէք, այլ այնպիսի տեղ մը դրէք, ուր պզտիկը չի հասնիր:

ԽՈՏԱԳԵՐ

ՄՐՏԱԶԵՒ ՇԱՐԼՈԹ

Չորս անձի համար անհրաժեշտ են:

- ◆ Շարլոթի յատուկ շուրջ 30 կրկնփուկ
- ◆ Կէս քիօ ելակի պաղպաղակ
- ◆ Չարլոթի անձի համար քանի մը ելակի, անանուխի տերեւի եւ սերի:

Պատրաստութեան կերպը:

Սրտածել կաղապարին յատկը եւ եզերքը ծածկել կերպը՝ կաղապարէն թերթով մը (ֆիլմ ալիմանթեր), այնպէս մը, որ եզերքներէն քիչ մըն ալ դուրս դառնայ: Կաղապարին կեղծումը քիչ մը պաղպաղակ դնել, ապա ամբողջ եզերքը շարել կրկնփուկները, այնպէս մը, որ կոր բաժինը դէպի կաղապարին պատերը դառնայ: Պաղպաղակով ծեփել (հաստատելու նպատակով) կրկնփուկներ եւ մնացեալ պաղպաղակով «լեցնել» սիրտը եւ երեսը հարթել: Շարլոթը սառնարանին մէջ պահել անուազ մամ մը: Հրամցնել 15 վայրկեան առաջ զայն սառնարանէն հանել եւ կերպը՝ կաղապարէն թերթի վրայ տեղադրելով կաղապարէն փոխադրել ներկայանալի ամանի մը մէջ: Երեսը զարդարել սերով, ելակով եւ անանուխի տերեւներով:

ԱՁԴԱԿԻ ՇԵՈԱԶԱՍԵՆ ԹԻՒՆԵՐԸ

«ԱՁԴԱԿ»ի հետ կապուելու համար հեռաձայնել հետեւեալ թիւերուն. - 258526, 260115 եւ 241274:

Լուցկին պզտիկներում համար շատ փորձիչ բաներէն մէկն է. անոնք մեծերում պէս տուփին եզերքը շփելով՝ ելած բոցով կը զուարճանան...

Միւս կողմէ, երբ խոհանոցի գործերը աւարտէք, ձեր կազի պոնպոնին ծորակները գոցեցէք, որովհետեւ պզտիկը կրնայ անոնցմով փորձուիլ:

Երբ կրակին վրայ կաթսայ ունիք, անոնց կողքը դէպի պատը դարձուցէք, որովհետեւ պզտիկին «սատանալական» ձեռքերը զանոնք բռնելու փափաքը կրնան ունենալ: Եռացող ջուրը, ապուրը շրջուելով կրնան պզտիկին վտանգաւոր այրուածքներ պատճառել:

ԳԵԳԵՐԸ

Որքան պզտիկներ մահացած են դեղեր կամ թունատուր միջոցներ կ'ընելով, երբ անոնք մարաքայ այդ բաները անոնց հաստդութեան տակ դրուած են: Պզտիկ մը ինչ որ գտնէ, բերանը տանելու եւ կ'ընելու սովորութիւնը ունի: Դեղահատերը շաքարահատներու կը մտնին, ի՞նչպէս պիտի զանազանէ մէկը միւսէն:

«Բանի մը մի՛ դպիր» ըսելը բաւարար չէ, որոշ է, որ պզտիկը պիտի դպչի. ուստի՝ ինչ որ դեղ ունիք, բանալիով գոց դարակի մը մէջ դրէք, մոյնիսկ՝ ձեր սնարին մօտ գտնուող ասփիրինին կամ քնաբերին տուփը...

Լուացքի դեղերը, Օ տը ծաւելը, միջատասպանները մոյնպէս վտանգաւոր միջոցներ են: Վերջապէս, շաքարի ձեր միջոցներ, ներկեր, սերեր, օծանելիքներ՝ ասոնք ալ պէտք է որ փոքրիկին անհասանելի դարանի մը վրայ շարուին:

ԳՈՐԾՆԱԿԱՆ ԹԵԼԱԴՐԱՆՔՆԵՐ

Եթէ կ'ուզէք, որ տապկուած գետնախնձորները խաչածի տապկուութիւն չձգեն եւ իրարու չհփկչին, գետնիք կեղուելէ եւ կտրտելէ ետք ցոլուեցէք շատ տաք ջուրով, ապա լաւ ցամքեցուցէք ու տապկեցէք...

Եթէ փոքրիկները ծամուած ծամոնք ասդին-անդին նետելու սովորութիւն ունին եւ կ'ուզէք գորգը, բազկաթոռին ծածկոցը, կամ սեղանին սփռոցը մաքրել փականք ու հալած ծամոնի կտորէն, անոր վրայ քանի մը վայրկեան սառույցի կտոր մը պտտեցուցէք: Ծամոնք պիտի կարծրանայ եւ դանակի չեղբով մը դիւրին պիտի ըլլայ զայն շանելու:

Որպէսզի կիսուած կիտրոնը չչորնայ եւ չկարծրանայ, ու դուք կարենաք յաջորդ օրը գործածել, կիսուած երեսը դրէք սուրճի պնակի մը մէջ, որուն վրայ նախապէս քիչ մը ձիթաւիղ քսած ըլլաք:

Որպէսզի կիսուած կիտրոնը չչորնայ եւ չկարծրանայ, ու դուք կարենաք յաջորդ օրը գործածել, կիսուած երեսը դրէք սուրճի պնակի մը մէջ, որուն վրայ նախապէս քիչ մը ձիթաւիղ քսած ըլլաք:

Եթէ ճաշի ընթացքին արկածով կարմիր գինի թափի ձեր գեղեցիկ ծածկոցին վրայ, առանց տատանելու անմիջապէս բաժակ մը ճերմակ գինի թափեցէք արատին վրայ եւ ապա ծածկոցը սովորականին նման լուացէք:

Առողջ բոյսեր ունենալու համար գանոնք յաճախ ջրեցէք ձեր բանջարեղէններուն, բրինձին կամ հաւկիթին խաշի ջուրով, որոնք հարուստ են հանքայիններով եւ կենսանիւթերով: Անշուշտ եփի ջուրը պէտք է լաւապէս պաղած ըլլայ:

Առողջ եւ փայլուն մագեր ունենալու համար գանոնք օճեցէք հետեւեալ ծեփուկով: Առէք հաւկիթի դեղնուց մը, աւելցուցէք ապուրի 2 դգալ ձիթաւիղ եւ ճգմուած աւոքատո մը, խառնեցէք եւ ձեր զլխուն վրայ պահեցէք շուրջ ժամ մը: Ապա ցօղուեցէք ու լուացէք ձեր մազերը:

ՄՏՈՐՈՒՄՆԵՐ ՀՄԵՐԳԷՆ ՍՈՒՁ

Շարունակուած 5րդ էջէն

ցումը եթէ չեն սխալիր առաջին անգամ ըլլալով նուազամբայն տարբերակով: Եկամտան ապտարագը մեր եկեղեցիներու մէջ միշտ ալ գէշ - աղէկ կ'երգուի ի հարկէ: Այս մէկը հայոց քրիստոնեութեան ընդունման 1700ամեակի նախաշեմին իր առանձին նշանակութիւնն ու նպատակը ունի վստահաբար, զոր պէտք չէ անուշադրութեան մատնել:

Կազմակերպողը Համագայինն է, որ Լիբանանի մէջ «ԳՈՒՍԱՆ»ի գոյութիւնը կարեւորելով ի զին մեծ ձիգերու պատճէի վրայ է: Գեղարուեստական ղեկավարը լուսարձակներէ հեռու անխոնջ աշխատող հայրենի երաժշտական կեանքի առաջատար դէմքերէն Երուանդ Երկանեանն է, որ մեզի համար անցնող տարիներուն ստեղծեց նաեւ «ՀԱՅԱՍՏԱՆ» նուագախումբը, ջութակահարներու անսամպլը ու «ՄԱՏՐԻԿԱԼ» հնգադն երաժշտութեան անսամպլը, որոնք այս օրերուն այլեայլ սրահներու մէջ պիտի ներկայանան հաւորութեան: Իսկ առաջինը երիտաւոր երկաթեան մարտիկները մեր առօրեայ կեանքին մաս կազմողներն են, որոնք կրնային աւելի հեշտու դիրամատչելի, բայց մանաւանդ օտարաբոյր մթնոլորտի մէջ զբաղմունք գտնել, բայց ահա անոնք բեմի վրայ են: Հարկ է լսել ու քաջալերել զիրենց: Չէ՛ որ համերգ մը երկարամսեայ հետեւողական փորձերով կը պատրաստուի ու կը ներկայացուի ընդամենը մէկ - երկու ժամուան մէջ միայն...

Լաւալիէս լուսաւորւած բնակարան մը յայտնաւորուեցան եւ անոնցմէն հանգստութեան: Նախ եւ առաջ, ձեր աչքերուն հոգ տանելով, կ'ապահովէք ձեր եւ ձեր տան անդամներուն տեսողական առողջութիւնը: Միւս կողմէ, լաւ ընտրուած լուսաւոր մթնոլորտ մը ձեր մէջ հանելի, կազդուրիչ եւ օրկանիզմի յաշտօններուն նպաստաւոր տրամադրութիւններ կը ստեղծէ:

Ուրեմն ձեր բնակարանին լուսաւորութիւնը մեծ կարեւորութիւն ունի: Մի՛ մոռնաք, որ իւրաքանչիւր սենեակի մէջ պէտք է նախատեսել երկու տեսակի լուսաւորում:

1.- Ընդհանուր լուսաւորում մը՝ սահմանուած լուսաւոր մթնոլորտի մը ստեղծման, խուսափելու համար լուսաւոր մակերեսներու եւ խաւարած անկիւններու հակադրութեան, ինչ որ չափազանց յոգնեցուցիչ է աչքերուն:

2.- Մասնաւոր տեղական լուսաւորում մը՝ սահմանուած լուսաւոր մթնոլորտի մը ստեղծման, ինչ որ չափազանց յոգնեցուցիչ է աչքերուն:

Նախընտրելի է ունենալ ընդհանուր լուսաւորում մը, որ թոյլ տայ դիւրաւ կաշկածել պէտք եղած առարկաները, տեսնել կաթսաներուն ներքնամասը՝ ըլլա՛յ սեղանին կամ լուսացանցին: Ֆիլտրափայլ լուսաւորումը ամբողջութեամբ կը լուծէ այս հարցը: Նկատի ունեցէք կեղծական ձեւերը, ինչպէս նկարը ցոյց կու տայ:

ՃԱՇԱՍԵՆԱԿԻՆ ՄԷՋ

Հրաշէկ թելով կամ ֆիլտրափայլ ձեւերով մը՝ տեղաւորուած սեղանին վերը, անկէ 120 սմ. բարձրութեամբ, ամբողջ

սենեակին կու տայ բաւարար լուսաւորում մը:

Ասկէ գատ, հրաշէկ թելով (40-60 ուսթ) լամբեր՝ պատին հաստատուած, գետնէն 180 սմ. բարձրութեամբ, կը ստեղծեն աւելի մտերմիկ մթնոլորտ մը:

ՀՐԻԱՍԵՆԱԿԻՆ ՄԷՋ

Ձեղնաջահ մը կը բաւ լուսաւոր մթնոլորտ ստեղծելու համար: Բայց, անկէ գատ, ըլլա՛յ սեղանին վրայ, որ չլուսացնէ, որ պէտք է ունենայ իր սեփական լուսաւորումը:

Կարողալու համար պէտք ունիք զօրաւոր, լաւ սփռուած եւ լաւ տեղաւորուած լույսի մը, որպէսզի

չստիպուիք լամբին վրայ հակելու եւ չլնասուիք գիրքին ճերմակ չիլին ցոլացումէն:

100-150 ուսթ զօրութեամբ օժտուած լամբ մը՝ տեղաւորուած նկարին

վրայ պատկերացուած ձեւով, ձեզի կու տայ անհրաժեշտ արդիւնքը:

Կարելու համար ալ պէտք ունիք զօրաւոր, լաւ սփռուած եւ լաւ զետեղուած լույսի մը, որ ձեզ գերբայանէ գործին վրայ հակելու, որ հարկադրանքն են ձեր մակ կտորի մը շրջանցող ցոլաչն:

ԽՈՒՍԱՆՈՅԻՆ ՄԷՋ

Տանտիկին մը իր ժամանակին գրեթէ կէսը կ'անցընէ խոհանոցին մէջ: Այնպէս որ, լաւ լուսաւորուած խոհանոց մը առտինն աշխատանքները կը դարձնէ շատ աւելի հաճելի ու դիւրին:

Նախընտրելի է ունենալ ընդհանուր լուսաւորում մը, որ թոյլ տայ դիւրաւ

գտնել պէտք եղած առարկաները, տեսնել կաթսաներուն ներքնամասը՝ ըլլա՛յ սեղանին կամ լուսացանցին: Ֆիլտրափայլ լուսաւորումը ամբողջութեամբ կը լուծէ այս հարցը: Նկատի ունեցէք կեղծական ձեւերը, ինչպէս նկարը ցոյց կու տայ:

Նախընտրելի է ունենալ ընդհանուր լուսաւորում մը, որ թոյլ տայ դիւրաւ

սենեակին կու տայ բաւարար լուսաւորում մը:

ՀՐԻԱՍԵՆԱԿԻՆ ՄԷՋ

Ձեղնաջահ մը կը բաւ լուսաւոր մթնոլորտ ստեղծելու համար: Բայց, անկէ գատ, ըլլա՛յ սեղանին վրայ, որ չլուսացնէ, որ պէտք է ունենայ իր սեփական լուսաւորումը:

Կարելի է նաեւ ֆիլտրափայլ լամբեր հաստատել լուսաւորութեան վերեւ, ինչպէս նաեւ՝ աշխատանքի սեղանին վերեւ:

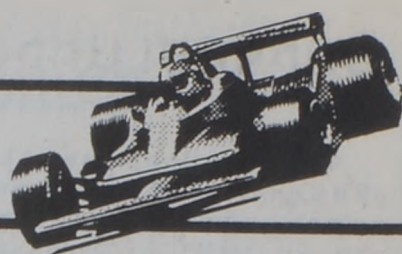
ԴՊՐՈՑԱԿԱՆՆԵՐՈՒՆ ՀԱՄԱՐ

Եթէ կ'ուզէք, որ ձեր տղաքը լաւ աշխատին եւ չիճացընեն իրենց տեսողութիւնը, պէտք է որ ունենան բաւարար լուսաւորում մը, որ չլուսացնէ, որպէսզի ինչպիսիւս լուսաւորում մը ապահովելու համար:

ԼՈՍԱՐԱՆԻՆ ՄԷՋ

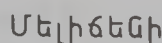
Այս էջը դարձնուած է ընդհանուր տեղեկութեան համար:

Հոս պէտք է ունենալ

ԱՇԽԱՐՀ

-ՄԵՏԻԵՏԵԻ ԵՒ ՄԵԼԻՃԵՆԻ ՀԱՍԱՆ
 ԿԻՍԱԲԱՐՏԱԿԱՆԻ
 ԱՅՍՕՐ՝ ԱՂԶԿԱՆՑ ԿԻՍԱԲԱՐՏԱԿԱՆ
 ՃԱԿԱՏՈՒՄՆԵՐԸ

Այսօր տեղի կ'ունենայ աղջկանց կիսաաւարտական երկու ճակատումները, մէկ կողմէ՝ աշխարհի թիւ 1-ին՝ գոհացերիացի Մարթինե Հինխիսի եւ սպանացի Արանցա Մանչեւ - Վիքտորիայի եւ միւս կողմէ՝ ամերիկացի Մոնի- Սա Մեյշի եւ գերմանացի Շեթիկի՝ Կրաֆի միջեւ:

Այլրի կառավարութիւնը երկէ յայտարարեց, թէ
Լկոյայւմիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին մարզի-
րուն մուտքի արտօնքը (վիզա) պիտի չտայ, որով
գրունըրով Այլի պիտի ժամանէին յառաջիկայ օր-
ըն, որպէսզի Եւրօ-2000-ի գտումին գծով մրցում
տարւին Տապիւն Լկոյ:

Յառաջիկայ եղանակին տեղի ունենալիք «2Էմ փրկելու Լիկ»ի կամ ԵՈՒ Հ ՀՖ-Ա-ի մրցաշարքերուն ծոպ սակայն, ոչինչ չայտարարուեցաւ, թէ եուկոսլաւ խում բերդուութ պիտի ձգուին, թէ ոչ: Այդ մէկը պիտի յատարարուի, յառաջիկայ ջնջուին 15ին:

ԼԻԲԱՆԱՆԻ ԱԽՈՅԵԱՆՈՒԹԻՒՆԸ
ԱՒԱՐՏԵՑԱԲ

Ստորել ընդհանուր եւ վերջնական դասաւորումը	ԿԸՏ
1.- Արաբ. Համալսարանի շրջանաւարտներ	27
2.- Նատուա	23
3.- «Ֆրէր-Ֆրեր Շըպպէք»	22
4.- Բանակ	21
5.- Նահտա	15
6.- Հ. Մ. Ը. Մ. - Անթիլիաս	15
7.- Մաշարիհ-Բ.	12
8.- Արաքս	10
9.- Մաշարիհ Ա.	9
10.- Մուրասալա	4
11.- Հ. Մ. Մ.	3

ԱՆ ԱՆ։ Միլանի նախկին մարզիչ Ֆաբիո Քափելլո, որ տարի մը հեռու մնացած էր ֆութպոլէն, երկէ նշանակուեցաւ Ա. Էս. Ռոմայի մարզիչ, յայտնեց ակումբին նախագահ՝ Ֆրանքո Սենսի, իր կատարած մէկ հարցազրոյցին ընթացքին։

Քափելլո պիտի փոխարինէ չեխ մարզիչ Ջոտենք Զեմանը, որ վերջին երկու եղանակներուն Ռոմայի մարզիչն էր։

53 տարեկան Քափելլո նախապէս 1980ականներուն երեք եղանակ մաս կազմած է Ա. Էս. Ռոմայի, իրրեւ մարզիչ։ Ան ֆուտպոլիստի իր սպարէզին ընթացքին ախոյեանութեան գծով կատարած է 322 մրցում, նշանակելով 45 կող։ Ան Եուպիթէոսի հետ երեք անգամ շահած է Իտալիոյ ախոյեանութիւնը, իսկ մէկ անգամ՝ Ա. Միլանի հետ (իրրեւ մարզիչ)։ 32 անգամ Իտալիոյ ֆութպոլի ազգային խումբին շապիկէ կրած Քափելլո, նշանակած է նաեւ միջազգային ութը կող։

Իրրեւ մարզիչ եւս ան մեն յաջողութիւն գտած է եւ այդ իսկ պատճառով Իտալիոյ մէջ իր նկատուի-

ամէնէն աւելի յարգուած անձնաւորութիւններէն մէկը։

Վստահաբար անոր ամէնէն յաջող սպարէզը եղած է Ա. Միլանի մէջ, որուն հետ յորս անգամ շահած է Իտալիոյ ախոյեանութիւնը, մէկ անգամ՝ Իտալիոյ բաժակը, մէկ անգամ՝ Եւրոպայի բաժակը, իսկ մէկ անգամ ալ՝ Եւրոպայի գերերաժակը։ Այլ գետնի վրայ, ան մէկ անգամ Ա. Էս. Ռոմայի հետ շահած է Իտալիոյ բաժակը, իսկ մէկ անգամ՝ Սպանիոյ ախոյեանութիւնը, Ռէալ Մատրիդի հետ։

● ՍԵԼԹԱ ՎԻՎՈՅԻ սպանացի միջազգային յետսապահ Միշել Սալկանտո ի վերջը միացավ Ռեյալ Մատրիտի, յայտնեց սպանական ռադիոկայան մը:

Այսպիսով, Սալա-
տո կը լքէ իր ականքը,
որուն հետ սկսած էր
ֆութպոլիստի իր աս-
պարեկը (1995ին), երբ
19 տարեկան էր:

● ՀԱՄԱՊՈՒՐԿԻ պատահանապուհներ լայտնեցին, թե իրանցի վառարանների մեջս-

պլանված արժեքները հասնում են Մեխոյի Մահուտավիքի ալտի միանայ իրենց կապմին, լքելով Բ. դասակարգ փոխադրում են իր կապմը՝ Պոխուսը:

Կակնկալով, որ 21 տարեկան Մահուտի վիթխարի տարւան պայմանագրութիւն մը ստորագրէ Համալսարանի հետ:

● ԵՌՈՒՎ ԵՆԹՈՒՍՍԻ

միջնապահ Ժողովին
Պլանշար միացաւ Լան-
սի, յայտնեցին այս վեր-
ջինին պատասխանա-
տունները: Անոր փո-
խանցման գումարը
չյտոակացաւ, սակայն
կ'ակնկալուի, որ ան
Ֆրանսական կապմին
փոխանցուած Ըլլայ,
փոխան 7 միլիոն տո-
լարի:

Թորիոյի մէջ
դաշտօնական
հանդիսութեան
մը աւարտին
կայացած մամ-
լոյ միջազգա-
յին ասուլիսի
մը ընթացքին,
որ աւարակ-
ւեցաւ 2002ի
Մոնրիալի
նշանակր (նկա-

2002

● ՆԻՃԵՐԻԱՏԻ միջազգային յառաջապահ եռնաթոյն Աբիդյուրրի լքեց իր կապը՝ Շթուրկարթը եւ միացաւ Վոլֆսպուրկի, որ յառաջիկայ եղանակին պիտի մասնակցի եւր. Է.Բ.Ֆ. Ա.ի բաժակի սրբորդ: Ծանօթ է, որ առաջին անգամ ըլլալով է, որ Մոնրախը կը կազմակերպեն երկու երկիրներ միասնաբար (Ճափոն - Քորեա) եւ առաջին անգամն է, որ Մոնրախը րեղի կ'ունենայ Ասիոյ մէջ: Նշեն որ այս հանդիսարեաներկայ էին ֆուտոլ միջազգային դէմքեր:

Վստահարար անոր
աժնեյն յաջող ապարհգր
եղած է Ա. Սկ. Միլանի մէջ
որուն է հետ չորս անգամ շա
հած է խալիլոյ ախոյան
նութիւնը, մէկ անգամ
Իտալիոյ բաժակը, մէկ ան
գամ՝ Եւրոպայի բաժակը
իսկ մէկ անգամ ալ՝ Եւրո
պայի գերբաժակը: Այս
գետնի վրայ, ան մէկ ան
գամ Ա. Էս. Ռոմայի Հետ
չաճած է Իտալիոյ բաժա
կը, իսկ մէկ անգամ՝ Սպա
նիոյ ախոյաննութիւնը,
Ռէալ Մատրիտի Հետ:

Կ'ականկալուի, որ 28 տարեկան բերդապահ Վան Տեր Սարի փոխանցումը իտալական ակումբին արժե 10 միլիոն տոլար:

●ՈՒՔՐԱՆԱՑԻ լեռնապահ Օլեկ Լուծնի որ մաս կը կապմէ Տինասու Քիւելին, միացաւ Արսէնալի, յայտնեցին անգլիական ակումբին պատասխանատունները:

30 տարեկան ուքրա-
նացիին փոխանցումը
Արսենալի արժած է
շուրջ 3 միլիոն տոլար
կը յայտնէ անգլիական
մամուլը:

● **ՅՐԱՆՍԱՅԻ** ֆուրսերի ապագային խոհանրակարգային բերդապահ Ֆապիեն Պարթեյկը լայտնեթե մտադիր է իր պալմանազրութիւնը երկարաձգել: Մոնաքոյի հեն:

Պարթեյ կը լալտնէ
թէ ակումբին նախա-
գահ Ժան - Լուի Բան-
փորայի հետ իր ունե-
ցած հանդիպումն է-
նք, այն ելրակացու-
թեան եկած է, որ պալ-
մանագրութիւնը երկա-
թաձգէ երկու տարի
մինչեւ 2004 թուական
մնալով Մոնաքոյի հետ
որովհետեւ իր ներկայա-
ցուցած պալմանները ըն-
դունում են:

ԿՈՆԶԱՐ ՇԱՀԵՅԱԲ 18ՐԳ
ՀԱՆԳՐՈՒԱՆԸ

- 1.- Սերկեյ Կոնչար (Ուքրաինիա)
Վինի Զալտիրույա 52' 55"
- 2.- Փառլո Սառլոտելլի (Իտալիա) Սաէքթ
17" ուշ
- 3.- Լօրան Ժալապեր (Ֆրանսա) Օնսէ 41" ուշ
- 4.- Մարթին Հվասթիյա (Սլովենիա)
Պալլան 42" ուշ
- 5.- Մարքո Վելօ (Իտալիա) Մերքաթոնէ Ունօ
57" ուշ

- 1.- Մարքո Փանոսյանի (Իտալիա)
Մերքաթոնի Ունո 79 Ժամ 30' 9"
- 2.- Փառլո Սառլոտելլի (Իտալիա) *Սաթքո*
44" ուշ
- 3.- Լորան Ժալապեր (Ֆրանսա) *Օնսե 1' 09" ուշ*
- 4.- Իվան Կոթթի (Իտալիա) *Փոլթի 3' 12" ուշ*
- 5.- Սերկեյ Կոնչար (Ուքրաինա)
Վինի Բալտիրոլու 4' 19" ուշ

Յառաջիկայ եղանակին «ԶԷմփիլընգ Լիկ»ի մրցաշարերին լաւապէս պատրաստուելու համար, Մարտէյարդէն իսկ իր կազմին միացուցած է Նանթի յետսարգէ իրիք Տրբորուան, Արսենալի յառաջապահ Քապա Տիաուարան, Պէլքպորնի միջնապահ Սեպասթիան Փեռլեր, Նանսիի փութբլէքըր Սթեֆան Տյումանթը, եւ Կէնսնի ընդուստէս Սթեֆան Թրեխսան։

Վստահաբար վերոնշեալ Հինգին պիտի միանան այլ ժարգիկներով: Անշուշտ նաեւ կ'ստացողներ, որոնց կարգին են Թիֆլի Քամարա (որ միացաւ Լիվորքուլի), Սիրիլ Տոմորո (որ միացաւ Ինթէր Միլանի), մինչ ժողովը կ'ուղարկէր, երբեք Ռուս եւ Ֆլորիան Մօրիս կը պատրաստուէին մեկնելու:

36 տարեկան վեթերան մարզիկ Տանիշկ Պրաւո սակայն կը յայտնէ, թէ եղանակ մը եւս պիտի կրէ Մարտէյի շապիկը:

**ՊՈՍՆԻՉ ՄԻԱՑԱԻ
ՄԱՆՉԵՍԹԸՐ ԵՈՒՆԱՅԹԸՏԻ**

Աւստրալիացի միջազգային բերդապահ Մարք Պոս-
նիշ երեկ լքեց իր ակումբը՝ Ասթոն Վիլան եւ չորս տար-
ւան պայմանագրով իւն մը ստորագրեց Եւրոպայի
պետական Մանչեսթր Երունասթրի հետ:

27 տարեկան Պոսնիչ, որ այսպիսով կը փոխարինէ դանիայի բերդապահ Փիթեր Շմալթրը, ազատ փոխանցու մով մը միացաւ Եռանշնորի, ըստ Պոսնիչի օրէնքին։

«Օլտ Ռեֆորտ»էն իր կատարած Հարցազրոյցին ընթացքին, Ասթոն վիլյայի նախկին բերդապահ յաշտարարեց։ «Ճատ ուրբաի եմ, որ յաշտարար եռանշնորի միանալ։ Այժմ մաճն զնով պիտի պաշարիմ, որպէսզի Շմալթրի բացը գոցեմ։ Արկաւ անշուշտ պիտի յառաքանայ իմ օրէնքին, ընթացքին։ Հետեւեալ աւերու ստանայ։

Տասր տարի հառել, Պոստիչ Եռենյաթժուրի հետ ախոյ-
եանութեան գծով երեք մրցումի իր մասնակցութիւնը
բերաւ, սակայն չկարենալով գործի արտօնագիր ձեռք
ձգել, վերադարձաւ Աւստրալիա:

1992ին, սակայն, անգլիացիի մը հետ մոնումենտալով վերադարձաւ Անգլիա եւ միացաւ Ասթօնի Վիլյալի եւ անոր հետ 179) քոցում կատարեց: Ուժ տարի Վիլյալի չափակի կրելէ ետք, ան անցնալ եղանակին չուզեց իր պայմանագրութիւնը երկարաճել, յայտնաւորաւ, թէ ի՞նչ է միանալ Եունանթրօտի եւ այդպէս ալ պայմանեցաւ, որովհետեւ Վիլյալեթրօտ Եունանթրօտ մարգիէ Ալեքս Ֆեր-կրսոնի կարծիքով, աւստրալիացիի յաղթանադոյն եւ միակ բեղդապահն էր, որ կարելի փոխարինել Եմալբելը: Անոր փոխարնման մասին յաւելեալ տեղեկութիւններ չհաղորդուեցան, սակայն մէկ բան յստակ է. որ Պոսնիէ յառաջիկայ Յուլիս ին պիտի միանալ Մանչեսթրի, երբ անոր պայմանագրութիւնը վերջ կ'աւտնէ Ասթօնի Վիլյալի հետ:

19 անգամ Աւստրալիոյ ֆուտպոլի ազգային խումբին չապիկը կրած Պոսնիչ, Մանչեսթըրի միանալով իր կողքին պիտի ունենայ Ասթոն Վիլայի նախկին խմբակիցը՝ Տուալիթ Եորքը:

2002Ի ՄՈՆԻՏԻՆԳԻ ՆՇԱՆԱԿԸ

Լեւոնյ Ասիոյ մէջ: Նշեմ
որ այս համըխառնեա
լեռկայ էին ֆուրդոյ
միջազգային դէմքեր:

ԵՌԻԿՈՍԼԱԻՈՅ ՏԱԳՆԱՊԸ...

Շարունակում և՛ Էջեկ

Պոնի մէջ Անթիսաարիի եւ Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց փոխ նախարար Սթրոպ Թէյլորի հետ մարտնչական կարգադրութիւններէ ետք, Չեռնովիտին յայտնեց, թէ ՕԹՍՆ եւ Եւրոպայի պետք է պատրաստեն Քոսովոյի սերտական ուժերու հետեցման գծով փաստաթուղթ մը, որ պէտք է կարելի ըլլայ վիսադու մը յայտարարել:

«Բանակցութեանց շատ դժուար գործընթաց մը աւարտեցինք, հասարակաց մօտեցում մը գտանք», յայտարարեց ան:

Իր կարգին, Անթիսաարի ըսաւ, թէ երկու կողմերը «լաւ յատաշրիմութիւն» արձանագրած են:

Գերմանիոյ արտաքին գործոց նախարար Եռլշթա Ֆիշլը, որուն երկիրը ներկայիս Ե. Միութեան նախագահն է, ողջունեց համաձայնութիւնը՝ աւելցնելով, թէ մինչեւ վերջին պահը թերահաւատ պէտք է մնալ:

Պրիւքսիի մէջ, ՕԹՍՆ-ի բանբեր Ճէյմի Շէյ ըսաւ, թէ միջապային խաղաղարար ուժը միակ ուժ մը պիտի ըլլայ՝ միացեալ հրամանատարութեամբ եւ ոչինչ պիտի ընէ ալպանական եւ սերպական շրջաններուն միջեւ բաժանումի յաւելեալ առիթ տալու համար:

Ան յայտնեց, թէ հրամանատարութեան «տարբեր գօտիներ պիտի ըլլան, սակայն տարբեր շրջաններու մէջ տարբեր քաղաքականութիւն պիտի չկիրարկուի»:

Ֆրանսայի մէջ, նախագահ Ժաք Շիրակ թղթակցեցաւ ըսաւ, թէ Պոնի մէջ գոյացած համաձայնութիւնէն ետք, Քոսովոյի մէջ մօտալուտ խաղաղութիւն մը նախատեսուած է:

Մ. Նահանգներու արտաքին գործոց նախարարութեան բանբերը՝ Ճէյմս Ռուպին, յայտնեց, թէ այժմ «միջապային համայնքը կարելի եղած չափով միակամ է»: Ան աւելցուց. «Գեղարկ Միլոշեւիչի ձեռքն է»:

Չեռնովիտինի եւ Անթիսաարիի Պեյկրատ մեկնումը մետասանեքոր վայրկեանի բանակցութիւններու պատճառով երկու անգամ յետաձգուած էր: Անոնց այլեւս թիւնքներէ երկվ վերջին առիթ մը կը նկատուէր ճշդէլով, թէ արդեօք դիւանագիտութիւնը կրնա յարագօրէն վերջ տալ ՕԹՍՆ-եան 71 օրուան օդային պատերապմունքին:

Անթիսաարի եւ Չեռնովիտին երկկողմեան ժամանեցին Պեյկրատ եւ անմիջապէս հանդիպում մը ունեցան նախագահ Միլոշեւիչի հետ:

Տեսակցութեան արտաքին, Անթիսաարի յայտարարեց, որ իրենք խաղաղութեան ծրագիրը ներկայացուցած են Միլոշեւիչի, որ լուսաբանական հարցումներ տուած է անոր մասին եւ խոստացած է սերտել վայս: Հետեւաբար տեսակցութիւնը պիտի շարունակուի այսօր:

Չինակցութեան օդանաւերը Երեքշաբթի գիշեր Պեյկրատ եւ անոր շրջակայ գօտիները ուժեղացուած են: Բնակիչները, որոնք կը պաշարին առօրեայ «բնականոն» կենաց մը վերադարձը՝ գրեթէ մըրդոյնային վրէպուած էլեկտրական հոսանքէ, ջուրէ եւ վառելանիւթէ յայտնած են, թէ ծանր պայթուումներ եւ հակօդային բռնուկ կարկոյններ լսած են:

Պաշտօնատարներ ըսին, թէ վառելանիւթի, ջուրի, էլեկտրական հոսանքի կտրուումներու դէմ օդային թափ ստացած յարձակումներուն պատճառով, մայրաքաղաքին մէջ հանրային փոխադրամիջոցները, ջուրի եւ էլեկտրական հոսանքի հայթայթումները գրեթէ մըրդոյնային անդամալուծուած են:

Մինչ այդ, ՕԹՍՆ երկվ փորձեց նսեմացնել սխալմամբ Ալպանիոյ դէմ իր ուժեղացումները՝ ըսելով, որ ճիշդ քայլ մըն էր գտնուիլ Քոսովոյի սահմանին վրայ տեղի ունեցող սաստիկ բախումներէն եւ սերպական ուժերը թիրախ առնել: ՕԹՍՆ խոստովանած էր, թէ իր օդաչուները, առաւելագոյն օգտուելով «թիրախներու հարաւուտ շրջապատէ մը», լքելով մարտնչորոշող ռումբեր արձակած են Ալպանիոյ դէմ, առանց մարդկային պոհեր խլելու:

Չինակցութեան բանբերը՝ Ճէյմի Շէյ, ըսաւ, որ ՕԹՍՆ-ի մօտ Ալպանիոյ դեպքանը վստահեցուցած է, թէ սխալը պիտի չապրէ երկու կողմերուն միջեւ գործակցութեան:

ՀԱՄԵԼԵՐԱՐԵՅԻՆ ԱՏԵՆԵՐԸ ԿՐ ՄԵՐԺԵ ԵՌԻԿՈՍԼԱԻՈՅ ԱՐԱՋԱՐԿԸ

Միւս կողմէ, ՄԱԿի Արդարադատութեան Միջապային Անտեսն երկվ մերժեց Եւրոպայի իր հողամասերուն վրայ ՕԹՍՆ-եան յարձակումներուն վերջ տալու առաջարկը, սակայն անիկա նաեւ մտահոգութիւն արտայայտեց ուժեղացող ծրագրութեան օրինական հիմնաւորումին գծով:

Անտեսնի դատաւորները մերժեցին առժամեայ վճիռ մը արձակել ՕԹՍՆ-ի 10 պետութիւններու կողմէ օդային հարուժումները դադրեցնելու գծով: «Ներկայ պայմաններուն մէջ, ուժի անաւ գործածութիւնը միջապային օրէնքին վերաբերելով լուրջ հարցերու դուռ կը բանայ», ըսաւ դատարանին նախագահող դատաւոր Քրիսթֆըր Վերամանթի:

Եւրոպայի իր հարցը ներկայացուցած է ըսելով, որ Մարտ 24ին սկսած օդային ուժեղացումները ապօրինի են եւ ջարդի կը համապատասխանեն: Անիկա իր պահանջը հիմնած է ՄԱԿի Ուխտին, Ժրեւել համաձայնագիրին եւ Տեղապահութեան վերաբերող համաձայնագիրին վրայ:

Եւրոպայի պատուիրակութեան մէկ անդամը ատեսնին վճիռը քննադատելով, ըսաւ. «Ամբողջ հարցը քաղաքականացած է»:

(ՌՈՅՐԸՐԸ)

ՕՏԱՐ ԴԵՏԵՐԸ ՀԱԿԱՍԱԿԱՆ...

Շարունակում և՛ Էջեկ

Թէ եւ ընտրութիւնները անելի բարենպաստ էին 1995ի խորհրդարանական եւ 1996ի նախագահական ընտրութիւններուն հետ բաղդատած, սակայն անոնք չկայացան պատշաճ ձեւով եւ մենք համաձայն չենք ԵԱՀԿի եւ Եւրոխորհուրդի խորհրդարանական վեցածոյնովի այն կարծիքին, որ ընտրութիւնները առաջնութեան քայլ էին, ըսաւ Չատ Նէյկը: Անդրադառնալով Եւրոխորհուրդին անդամակցութեան գծով ընտրութիւններու ազդեցութեան, դէտր նշեց, որ Եւրոխորհուրդը անկախ կազմակերպութիւն է եւ կ'առաջնորդուի իր սեփական չափանիշներով: Ան սակայն քիչ հաւանական նկատեց բացառական ազդեցութիւնները, որովհետեւ «վրաստան Եւրոխորհուրդի լիիրաւ անդամ դարձաւ, թէ եւ մենք չենք կարծիք, որ վրաստանի ընտրութիւնները կայացած են անելի լաւ, քան Հայաստանինը»:

«Արդարութիւն եւ իրաւունք» հասարակական կազմակերպութեան նախագահ Նելլի Բաղդասարեան յայտնեց, որ ընտրական ցուցակներէն դուրս մնացած 150 հազար քաղաքացիներէն միայն 21 հազար հոգին կրցած է մասնակցել քուէարկութեան, իսկ ընտրելու իրաւունք ունեցող քաղաքացիներուն 13 առ հարիւր զրկուած է այդ իրաւունքէն:

Ընտրութիւններուն իրրեւ տեղական դէտեր մասնակցած կանանց Հանրապետական Խորհուրդի, կին Ընտրողներու Լիկայի եւ Արդարութիւն եւ իրաւունք հասարակական կազմակերպութեան կողմէ հրապարակած միացեալ եզրակացութեան մէջ կը նշուի, թէ անհրաժեշտ է իրաւական գնահատում տալ համատարած բնոյթ ունեցող խախտումին, որ լոկ անփութութեան հետեւանք է:

ՕՏԱՐԱՆ ԲՐԻՏԱՆԻԱՆ Կ'ԱՍԲԱՍՏԱՆԷ...

Շարունակում և՛ Էջեկ

Հաղորդագրութիւնը յայտնեց, թէ Օճայանի առաջարկը «հասուն, յարգալիւր եւ պատասխանատու» քայլ մըն է:

Անկախ սակայն զգուշացուց, որ եթէ Թուրքիա եւ շրջանին մէջ տարրեր կողմեր եւ աշխարհ կը կարծեն, թէ ներողութիւն խնդրելու տեղադրութիւն է, «անոնք չարաչար կը սխալին»:

«Ամէն տեսակ պատրաստութիւն տեսած ենք եւ պատրաստ ենք պայքարելու այնպէս՝ ինչպէս ըրած ենք մարդը 15 տարի: Այստեղ հանդերձ, կը յայտնենք, թէ 15 տարուան պատերազմը անելի քան բաւարար է», ըսաւ հաղորդագրութիւնը:

Օճայան, որ դաւաճանութեան յանցանքով մահապատիժի կրնայ ենթարկուիլ, դատավարութեան առաջին օրը ներողութիւն խնդրած էր Թուրքիոյ ընտրութեամբ ձեռնարկուած համար եւ առաջարկած էր պայքարի վերջ տալու ի խնդիր գործել, եթէ իր կեանքը խնայուի: Ան դատարանին յայտնած է, թէ կրնայ «նոյնիսկ դահկան մը չարժեք, սակայն կ'ըսեն, թէ անձնասպանական գործողութեամբ 5000 հոգի պատրաստ է ինծի համար գոհուելու»:

Հաստատելով Օճայանի խօսքերը, Թուրքիոյ Հաւատարմեցիներ գօտիին մէջ ենթադրաբար քիւրտ մը ձեռնարկուած գործողութեան մրդի մեղքերէ կշիռնորակաւ հրամանատարութեան կեղծոնէ մը շուրջ 100 մեթր հեռաւորութեամբ: Ան անմիջապէս սպաննուած է, արդէ կային այլ վնասներ չենարձանագրուած:

Ոչ ոք տանձնեց գործողութեան պատասխանատուութիւնը, սակայն ծանօթ է, որ ՔԱԿ յաճախ անան քայլերու կը դիմէ:

Ապահովութեան մարզի պատասխանատուներ ըսին, թէ Երեքշաբթի գիշեր ՔԱԿ Թուրքիոյ մէջ երկու գիւտուր սպաննած է:

Ապահովական աղբիւրներ երկվ յայտնեցին, թէ քիւրտ ըմբոստներ Մարտի մէջ յարձակած եւ վնասած են դէպի Ճէյհան, իրաքեան քաղաք մը, որ խոչընդոտելով ճիշդ ճիւղով մը՝ հրդեհ մը պատճառեց:

ՔԱԿի գինեալները նաեւ Մարտին մէջ պայթեցուցած են երկտրական հոսանք փոխանցող կեղծոն մը, շուրջ 40 գիւղ երկտրականութեան զրկելով:

ՕՏԱՐԱՆ ԲՐԻՏԱՆԻԱՆ Կ'ԱՍԲԱՍՏԱՆԷ

Քիւրտ ըմբոստ ղեկավար երկվ դատարանին մէջ Բրիտանիան ամբաստանած է Թուրքիոյ մէջ քրտական անցագրաւ իր սեփական շահերուն օգտագործելու յանցանքով:

ՊԱՇՏՊԱՆՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱՐԱՐ...

Շարունակում և՛ Էջեկ

«Ոմանք կ'ըսեն թէ Դեմիրբեյան ընկերվարական է, սակայն ընկերվարութեան համար որամ պէտք է: Անոնք ատիկա չունեն»:

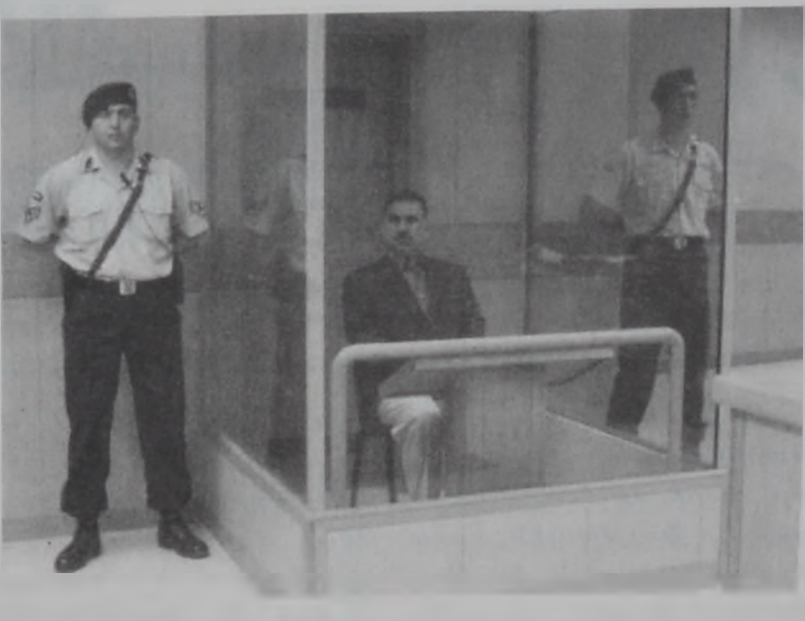
Լեւոնիքեանի համաձայն, Միասնութիւնը տնտեսական օժանդակութիւն պիտի ապահովէ նաեւ Ռուսիայէն, որուն ազդեցութիւնը կրնայ աւելնալ: Լեւոնիքեանի շարաքաղի տագնապին յուժման գծով դէտեր մեն փոփոխութիւններ են պակշարել, որովհետեւ հարցին գծով Հայաստանի քաղաքական ուժերուն միջեւ գոյութիւն ունեցող համաձայնութիւնը կը հակադրուի Ազրպէյճանի հիմնական պահանջին՝ Լեւոնիքեանի շարաքաղի ապագայ կարգափոխման գծով: «Հայերու կեցածքը յստակ է: Ազրպէյճանը կեցուածքը՝ անընդունելի», ըսաւ դիւանագետը:

Հայաստանի եւ Լեւոնիքեանի շարաքաղի իշխանութիւնները յայտնած են, որ անոնք պիտի ընդունին միացեալ պետութեան գաղափարը, որ կ'ենթերկրէ Ազրպէյճանի եւ Լեւոնիքեանի շարաքաղի համար աշխարհական կարգափոխումը:

Դեմիրբեյանի համաձայն, Ազգային Ժողովին մէջ Լ. Յ. Ղաշնակցութեան են իրաւունք ու Միասնութիւնը դաշինքին (որ կը վայելէ ԼՂՀի պաշտպանութեան նախարար Ս. Բաբայանի գորակցութիւնը) ներկայութիւնը կրնայ հարցերը բարդացնել:

Դեմիրբեյանի համաձայն, Ս. Բաբայանը նկատուի տուած է, որ կարգ մը հոգեր, ինչպէս՝ Զաքաքար, պիտի չլաւանջուի Ազրպէյճանի, իսկ Ազգապաշտպանի հանրութիւնը եւ Հայաստանի կառավարութիւնը անընդունելի կը նկատեն այս մօտեցումը:

(ՌՈՅՐԸՐԸ)

Ըստ պետական «Անատոլու» լրատու գործակալութեան, Օճայան ըսած է, թէ Բրիտանիա քրտական ազգայնական գաղափարները շահագործած է Թուրքիան տեղաբնակներու ճիգով:

1990ական թուականներէն սկսեալ, «մեզ չհաւատարմեցինք, որ ինչպէս ըրած ենք, թէ 15 տարուան պատերազմը անելի քան բաւարար է», ըսաւ հաղորդագրութիւնը:

Օճայան յայտնած է, թէ Բրիտանիա իր դէմ ուղղուած հաղորդագրութիւններ լուրջ ընծայած է: Անիկա կ'ըսէ, քիւրտները իր սեփական շահերուն համար օգտագործելով գնահատելի հարց պահելով Թուրքիոյ մէջ, ըսած է ան:

Անգարայի մէջ Բրիտանիոյ դեսպանատան մէջ կրնան իրարմար յայտնեց, թէ իր երկիրը կը դատապարտէ ՔԱԿի կողմէ «հաւանքալից» ըմբոստութիւնները:

Միւս կողմէ, Օճայան Երեքշաբթի օրուան նիստին ընթացքին ըսած է, թէ Թուրքիան գինեւորական եւ քաղաքային բարձրաստիճան իշխանութիւններուն հետ կապեր հաստատուած են: Հաստատում մը, որ կը հակասէ Թուրքիոյ իրաքայնորդ կառավարութիւններու եւ գինեալ

ուժերու մերժողական կեցուածքին, ինչ կը վերաբերի Օճայանի հետ բանակցելու կարելիութեան:

Մինչ այդ, արտաքին գործոց նախարար Իսմայիլ Ճէյմ երկվ ըսաւ, թէ Թուրքիա կը ծրագրէ բանի մէջ յարձակած եւ վնասած են դէպի Ճէյհան, իրաքեան քաղաք մը, որ խոչընդոտելով ճիշդ ճիւղով մը՝ հրդեհ մը պատճառեց:

Մարդկային իրաւանց Եւրոպական Ատեսնը յայտնած է, թէ ատեսնին մէջ գինեւորական դատարար մը ներկայութիւնը կրնայ կապածներու դուռ բանալ՝ ինչ կը վերաբերի պետական ապահովութեան ատեսններու անկողմնակալութեան:

Փաշապետ Պիւլէնի ինքնուրոյն յայտնած է, թէ գինեւորական դատարարին

մասնակցութեան վերջ տալու նպատակով սահմանադրական փոփոխութիւնը կառավարական նոր ընկերակցութեան թիւ մէկ առաջնահերթութիւններէն է:

Ճէյմ առարկեց Օճայանի դատավարութեան արդարութեան գծով քննադատութիւններուն՝ հարց տալով, թէ արդեօք նման քննադատութիւն տեղի կ'ունենայ Բրիտանիոյ կամ որեւէ այլ երկրի մէջ՝ դատավարութեանց գծով: «Որեւէ փաստ կայ՝ արդեօք, թէ Թուրքիոյ մէջ անցեալին անարդար դատավարութիւն տեղի ունեցած է», հարց տուաւ ան:

ՅՈՒՆԱՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՅԻՆՈՒԹԵԱՆ ԿՈՉ

Միւս կողմէ, «Անատոլու» լրատու գործակալութիւնը Երեքշաբթի օր հաղորդեց, թէ իր գործակցութեան կողմ ուղղած է Յունաստանի քիւրտ ըմբոստ գինեալներու դէմ:

Թուրքիա Յունաստանի դէմ դիւանագիտական արշաւ մը ձեռնարկած էր, արեւմտեան երկիրներուն կողմ ուղղելով, որ զայն իրրեւ «հաւանքալից» երկիր» դատապարտեն, այն տեղեկութիւններէն ետք, թէ այս տարեկան գինեալ

կարգ մը պաշտօնատարներ ապաստան տուած են Օճայանի Քենիոյ Յունաստանի լիցենզիայով:

Ըստ «Անատոլու»-ի, Ճէյմ քանի մը շարաքաղաք մակ մը յղած է իր յոյն պաշտօնակիցին՝ Ճորճ Փափանտրիուի, Օճայանի դատավարութեան նախորեակին Աթէնքի գործակցութեան կողմ ուղղելով:

Լրատու գործակալութիւնը, Թուրքիոյ արտաքին գործոց նախարարութեան աղբիւրներէ մէջ քննարկելով, հաղորդեց, թէ Աթէնք տակաւին չէ պատասխանած նամակին:

Դատավարութեան առաջին օրը, Օճայան ատեսնին յայտնած էր, թէ շարք մը երկիրներ, ներառեալ Յունաստան, հանդուրժողութիւն ցուցարեւած են ՔԱԿի գինեալներուն հանդէպ:

Ան ըսած էր, թէ Յունաստան գինեալներու է եւ մասնակցող դարձած Քենիոյ մէջ գինեալ թրքական մասնատուութիւն յանձնելու գործողութեան մէջ:

«Յունաստան տարբեր միջոցներով մեզի նիւթապէս գորակցած է: Յոյն գորակարներ մեզ այցելած են Պեքաքայի մէջ, սակայն նոյն գորակարները օժանդակեցին իմ ձերբակալութեան», ըսած է ան:

● ՇՈՒԷՏԻ իշխանութիւնները երկվ ըսին, թէ իր քանի կ'ըսէր՝ Քենիոյ Եւրոքորմ կրնայ պատասխանատու եղած լլայ վարչապետ Օլաֆ Քալմէյի 1986ի սպանութեան: Օճայան հերքած էր, թէ ինք հրահանեցած է սպանութիւնը յայտնելով, թէ իր կողմէ անոր ամուսնին կողմէ հիմնուած ըմբոստ խմբակ մը կրնայ ձեռնարկած լլայ գործողութեան:

(ՌՈՅՐԸՐԸ)

ԽԱՉՔԱՆԹԻ 4280

Պատրաստեց՝ Տ. Մ. ԱՐԱՋԱՐԿԱՆ

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
1											
2											
3											
4											
5											
6											
7											
8											
9											
10											
11											

ՀՈՐԻՋՈՆԱԿԱՆ	ՈՒՂՂԱԶԱՅԱՑ
1. Համոտես:	1. Արու աշծ - Օղ:
2. Հայաստանի գետե- րէն - Անհրաժեշտութիւն:	2. Աստուած, ստեղծիչ - Յորեն մաքրելու գործիք:
3. Տգէտ, յետամնաց:	3. Ուժայ - Աննշան,
4. Մառիկոնդ - 16 ջնոց հրատարակութիւն - Շար- թուան օրերէն:	4. Իգական օտար անուն - Երկրագործի գլան:
5. Որովհետեւ - Հայ աշ- խարհակայ:	5. Վարժ, յաջողակ - Գեղմ:
6. Հանջապան - Դ. դա- րու հերետիկոս:	6. Գճուճ - Այրուրենէն - Լծկան չորքոտանի: